

Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις

«Ἐντολή γάρ Κυρίου μὴ σιωπᾶν ἐν καιρῷ κινδυνευούσης Πίστεως. Λάλει γάρ, φησί, καὶ μὴ σιώπα... Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ ὁ τάλας, δεδοικὼς τὸ Κριτήριον, λαλῶ».

(Ὁσ. Θεοδώρου Στουδίτου, PG 99, 1321)

■ «1924-2024: Ἡμερολογιακὴ Μεταρρύθμισις καὶ Οἰκουμενισμός» - Μέρος Β΄

Τὸ ἀποστολοπαράδοτο Ὁρθόδοξο Πασχάλιο ὡς ἀναλλοίωτος καὶ αἰώνιος Ἐκκλησιαστικὴ Παράδοσις*

Α΄. Ὁ Πασχάλιος Κανὼν

Τὸ Ἅγιον Πάσχα ἀνέκαθεν ὑπῆρξε, εἶναι καὶ θὰ ἐξακολουθῆ νὰ εἶναι ἡ **πρώτη καὶ μεγίστη Ἑορτὴ** τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας μας.

Ὅλοι μαζί οἱ εὐσεβεῖς ψάλλουμε τὴν Ἡ΄ Ὠδὴ τοῦ Κανόνος τοῦ Πάσχα:

«Αὕτη ἡ κλητὴ καὶ ἀγία ἡμέρα, ἡ μία τῶν Σαββάτων, ἡ βασιλὶς καὶ κυρία· ἑορτῶν ἑορτὴ καὶ πανηγυρὶς ἐστὶ πανηγύρεων, ἐν ἣ εὐλογοῦμεν Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας».

[«Αὕτη ἡ ἐπίσημος καὶ ἀγία ἡμέρα (τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου), ἡ πρώτη τῶν ἡμερῶν τῆς ἑβδομάδος, ἡ βασίλισσα ὄλων τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους, ἡ ὑπερέχουσα πᾶσαν ἄλλην ἡμέραν, εἶνε ἡ μεγίστη τῶν ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων· κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν (ἰδιαίτερος καὶ ἐξαιρετικῶς) δοξολογοῦμεν τὸν (ἀναστάντα) Χριστὸν εἰς τοὺς αἰῶνας»].

Ἡ κατ' ἔτος ἡμερομηνία τῆς μεγάλης αὐτῆς **Ἑορτῆς**, ἡ ὁποία εἶναι **κινητὴ**¹, ἔχει ρυθμισθῆ θεοπνεύστως μὲ τὸν Ὁρθόδοξο **Πασχάλιον Κανόνα** ἢ **Ὅρον** ἢ **Κανόνιον** ὑπὸ τῆς Ἁγίας Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου.

Τὸ ἔτος 325 μ.Χ., συνήλθε στὴν Νίκαια τῆς Βιθυνίας ἡ Ἁγία Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ βασιλείας τοῦ εὐσεβεστάτου Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου, στὴν Ὅποια ἔλαβαν μέρος 318 Θεοφόροι Πατέρες, μεταξὺ τῶν

οποίων ἦσαν ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, ὁ Ἅγιος Νικόλαος, ὁ Ἅγιος Σπυρίδων καὶ ὁ Ἅγιος Ἀχίλλιος.

Ἡ Αγία Σύνοδος, μετὰ τὴν καταδίκη τῆς μεγάλης αἵρέσεως τοῦ Ἀρειανισμοῦ, καθώρισε μὲ εἰδικὸν Ὅρον ὑψίστης σημασίας τὸν τρόπο τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀγίας Ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ὥστε νὰ εορτάζεται αὐτὴ ἀπὸ ὅλους τοὺς Χριστιανούς **μία φορὰ τὸ ἔτος, τὴν ἰδίαν ἡμέραν, μετὰ τὸ Ἰουδαϊκὸ Πάσχα καὶ πάντοτε ἡμέρα Κυριακή.**

Οἱ Ἱεροὶ Κανόνες προβλέπουν ἀυστηρότατα ἐπιτίμια διὰ **«πάντας τοὺς τολμῶντας παραλύειν τὸν Ὅρον τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθείσης, ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς εὐσεβείας τοῦ θεοφιλεστάτου Βασιλέως Κωνσταντίνου, περὶ τῆς ἀγίας Ἑορτῆς τοῦ σωτηριώδους Πάσχα».**

Ποιά εἶναι τὰ προβλεπόμενα ἐπιτίμια; Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς **λαϊκοὺς**: ἀφορισμὸς καὶ ἀποβολὴ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς **κληρικοὺς**: καθαιρέσεις καὶ ἀποστέρησις κάθε ἱερατικῆς τιμῆς!...

Εἶναι δηλαδὴ μεγάλο καὶ σοβαρὸ θέμα ἡ παράβασις τοῦ **Πασχαλίου Κανόνος** τῶν Ἁγίων Πατέρων².

* * *

Ὁ Πασχάλιος Κανὼν, οἱ Διορισμοὶ³ δηλαδὴ, μὲ βάσι τοὺς ὁποίους θὰ ὑπελογίζετο κατ' ἔτος ἡ ἡμερομηνία τοῦ Πάσχα, ἐβασίσθη στὸ Ἡμερολόγιο, τὸ ὁποῖο ἦταν τότε σὲ χρῆσι σὲ ὅλη τὴν Ρωμαϊκὴ Αὐτοκρατορία, δηλαδὴ στὸ **Ἰουλιανὸ Ἡμερολόγιο**, αὐτὸ ποὺ σήμερα ὀνομάζουμε κοινῶς **Παλαιὸ Ἡμερολόγιο⁴.**

Μὲ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων, ὅλες οἱ Ἑορτὲς τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ **Ἑορτολόγιο, ὁ Πασχάλιος Κύκλος,** ἡ περίοδος δηλαδὴ τῶν Ἑορτῶν πρὸ τοῦ Πάσχα (Τριῶδιον, Μεγάλῃ Σαρακοστῇ) καὶ μετὰ τὸ Πάσχα (Πεντηκοστάριον), οἱ **Νηστείες, ἡ Τάξις Ἀναγνώσεως** Εὐαγγελίων καὶ Ἀποστόλων εἶχαν ὡς βάσι τοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν τῶν **Ἰουλιανὸ Ἡμερολόγιο.**

Συμπλέχθηκε δηλαδὴ τὸ **Ἰουλιανὸ Ἡμερολόγιο** μὲ τὴν Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας μας τόσο βαθειά, ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ καλῆται πλέον **Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον,** ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ εἶναι ἀναπόφευκτος ἡ σύγχυσις καὶ ἡ ἀταξία, ἂν τυχὸν ἄλλαζε τοῦτο⁵.

Ἄλλωστε, ἡ χρῆσις τοῦ **Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου** κοινῶς ἀπὸ ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς διὰ μέσου τῶν αἰώνων συνετέλεσε στὴν **Λειτουργικὴ καὶ Ἑορτολογικὴ** ἐνότητα, ἀλλὰ καὶ στὴν **Ἐνότητα τῆς Πίστεως** τοῦ συνόλου τῶν Τοπικῶν Ἐκκλησιῶν^{5α}.

Ποτὲ ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀσχολήθηκε μὲ τὶς ἀτέλειες καὶ τὰ λάθη αὐτοῦ τοῦ **Ἡμερολογίου**, ἀν καὶ τὰ ἐγνώριζε. **Ἡ** Ἐκκλησία ἐπεδίωκε πάντοτε νὰ διατηρῆ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀγάπην μεταξὺ τῶν μελῶν Της ⁶.

Ἡ ἀκρίβεια τῶν ἡμερολογίων εἶναι ἔργον τῶν ἐπιστημόνων, δηλαδὴ τῶν ἀστρονόμων καὶ τῶν μαθηματικῶν.

Ἰδοὺ τὶ γράφει ὁ Ὅσιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ:

*«**Ἄ**ς ἤξεύρουν γὰρ ὅτι καὶ αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι, ὅπου μετὰ τὴν Πρώτην ἔγιναν, καὶ οἱ λοιποὶ Πατέρες, ἔβλεπαν ναὶ καὶ αὐτοί, ὡς σοφοὶ ὅπου ἦσαν, πῶς ἐκατέβη πολὺ ἡ Ἰσημερία, ἀλλ' ὅμως δὲν ἠθέλησαν νὰ τὴν μεταθέσουν καὶ ἀπὸ τὴν **ΚΑ' Μαρτίου**, ὅπου τὴν ἠῦρεν ἡ Α' Σύνοδος, προτιμῶντες περισσότερον τὴν συμφωνίαν τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔνωσιν, ἀπὸ τὴν ἀκρίβειαν τῆς Ἰσημερίας, ἣτις δὲν προξενεῖ, οὔτε εἰς τὴν εὔρεσιν τοῦ ἐδικοῦ μας Πάσχα κάμμιναν σύγχυσιν, οὔτε βλάβην εἰς τὴν εὐσέβειαν»⁷.*

* * *

Β'. Ἀντι-συγκρητιστικὸ πνεῦμα

Ἀξίζει ἐδῶ νὰ ἐπιμείνουμε περισσότερο.

Ἐνας ἐκ τῶν τεσσάρων **Διορισμῶν** τῆς Ἁγίας Α' Οἰκουμένης Συνόδου: τὸ «(μὴ) μετ' Ἰουδαίων συνεορτάζειν», κατ' οὐσίαν ἔχει **ἀντι-συγκρητιστικὸν** χαρακτήρα ⁸.

Στὸ ἐνωτικὸ **Κείμενό** μας, ἐν ἔτει **2014**φ, οἱ τοῦ **Πατρίου Ἡμερολογίου** εἶχαμε ἐπισημάνει ἐντόνως καὶ μὲ ἰδιαίτεραν ἔμφασιν τὰ ἐξῆς:

*«**Ἡ** Ἁγία Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία, μὲσω τοῦ ὑψίστου συνοδικοῦ κύρους Αὐτῆς, ἔχει ἐκφράσει τὴν σταθερὰν καὶ ἀμετακίνητον βούλησιν Αὐτῆς, ὅπως ἐκδηλώνεται ἡ Ἐνότης Αὐτῆς καὶ διὰ τῆς ἀπὸ κοινοῦ ὑφ' ὄλων τῶν Χριστιανῶν τελέσεως τῆς μεγίστης τῶν Ἐορτῶν, ἣτοι τοῦ Ἁγίου Πάσχα, καθορίσασα ὀριστικῶς εἰς τὴν Α' Ἁγίαν Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἐν ἔτει 325 τὸ αἰώνιον **Κανόνιον τοῦ Πάσχα**, τὸν **Πασχάλιον Κανόνα**.*

Ἁγία Α' Οἰκουμένη Σύνοδος

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες τῆς ἐν Νικαίᾳ Ἀ΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐξέφρασαν θεοπνεύστως, ἀλλὰ καὶ προφητικῶς, τὸ ἀντι-συγκρητιστικὸν πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας: τὸ “μὴ μετ’ Ἰουδαίων συνεορτάζειν”, κατ’ ἐπέκτασιν δὲ τὸ μὴ ἐπιδιώκειν μετὰ τῶν αἵρετικῶν ἐορτάζειν, διησφάλιζε τὴν ἐξωτερικὴν-ὄρατὴν Ἐνότητα τοῦ Ἐνὸς Σώματος τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἔθετε τὰ ὅρια μετὰ τὴν ἀληθείας καὶ Αἰρέσεως, ὅπως δηλαδὴ ἀντιθέτως πρὸς τὴν κατάκριτον Ἡμερολογιακὴν Μεταρρύθμισιν τοῦ 1924, ἣ ὅποια ἀπέβλεπεν εἰς τὸ συνεορτάζειν μετὰ τῶν ἑτεροδόξων τοῦ παναιρετικοῦ Παπισμοῦ καὶ Προτεσταντισμοῦ, προκειμένου νὰ καταστῇ ὄρατὴ ἢ δῆθεν ὑπάρχουσα ἀόρατος ἐνότης μετ’ αὐτῶν καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας»⁹.

Στὸ αὐτὸ συμπέρασμα καταλήγουν καὶ σύγχρονοί μας σοβαροὶ ἐρμηνευταὶ τοῦ ἀποστολικοῦ πνεύματος:

«Καὶ τὸ τονίζουμε αὐτό, γιατί ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἐπίσης ἱεροκανονικὸ καὶ ἀγιοπατερικὸ παράγγελμα: “μὴ μετὰ αἵρετικῶν-ἑτεροδόξων ἐορτάζειν τὸ Πάσχα”, ὡς ἐπίσης “καὶ μὴ μετὰ ἀλλοπίστων καὶ ἀλλοδόξων...”.

Καὶ τέτοιοι εἶναι ἐν προκειμένῳ οἱ αἵρετικοὶ Παπικοὶ καὶ Προτεστάντες, μάλιστα ὡς ἀνεκαθεν ὑπουλοὶ καὶ ἐπίβουλοι ἐχθροὶ καὶ διῶκτες τῆς Ὁρθόδοξης Πίστεώς μας καὶ Ἐκκλησίας.

Ἄς μὴ θεωρηθῇ αὐτὸ μισαλλοδοξία καὶ φανατισμός, ὅπως ἰσχυρίζονται οἱ ἴδιοι οἱ αἵρετικοὶ Παπικοὶ καὶ Προτεστάντες καὶ οἱ συνοδοιποροῦντες μὲ αὐτοὺς Οἰκουμηνιστὲς “ὀρθόδοξοι”, ἀλλ’ “ἐνωτικοὶ” καὶ οὐνιτίζοντες.

Ἄν θέλουμε νὰ εἴμαστε ἀντικειμενικοὶ μελετητὲς τῆς ἀγιοπατερικῆς Παραδόσεώς μας καὶ νὰ “καυχώμεθα ἐν Κυρίῳ” (Β΄ Κορ. ι΄ 17), γιατί ἔχουμε κληρονομήσει αὐτὸ τὸν ἀνεκτίμητο θησαυρὸ, αὐτὸ εἶναι τὸ γενικὸ, ὅπως προαναφέραμε, ἱεροκανονικὸ καὶ ἀγιοπατερικὸ παράγγελμα καὶ ἀξίωμα: “Μὴ συνεορτάζειν, συνεύχεσθαι, κοινωνεῖν-ἐπικοινωνεῖν μετὰ τῶν αἵρετικῶν-ἑτεροδόξων”, καὶ ἐδῶ μετὰ τῶν Παπικῶν καὶ Προτεσταντῶν»¹⁰.

* * *

Γ'. Ρωμαιοκαθολικισμός ἢ Παπισμός;

Ἐδῶ ἀπαιτεῖται μία διευκρίνισις.

Πράγματι, δὲν ἀποτελεῖ ἔκφρασι *μισαλλοδοξίας ἢ φανατισμοῦ* ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ *Δυτικοῦ Χριστιανισμοῦ*, μὲ κέντρο τὸ Βατικανὸ καὶ τὸν Πάπα, ὡς *Παπισμοῦ* καὶ ὄχι, ὅπως ἔχει ἐπικρατήσῃ στοὺς κύκλους τοῦ *Οἴκουμενισμοῦ*, ὡς *Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἢ Καθολικῆς Ἐκκλησίας*.

Θὰ πρέπει νὰ μὴ λησμονοῦμε, ὅτι ὁ ὅρος *Καθολικῆ ἢ Ρωμαιοκαθολικῆ Ἐκκλησία* δὲν εἶναι ὀρθός, καὶ ποτὲ δὲν ἀποδέχθηκε αὐτὸν ἢ αὐθεντικὴ Ὁρθόδοξος Παράδοσις, ἀναφερομένη στὸ τμήμα τῶν δυτικῶν Χριστιανῶν, οἱ ὅποιοι τὸ 1009/1014 ἢ 1054 ἀπεκόπησαν ὀριστικὰ ἀπὸ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας¹¹.

Ὁ ἑτερόδοξος Δυτικὸς Χριστιανισμὸς, ἐφ' ὅσον ἔχει ἐκπέσει ἀπὸ τὴν *Καθολικότητα*, δηλαδὴ τὴν *Ὀλοκληρίαν*, τῆς Ἀποστολικῆς Πίστεως διὰ τῆς ἀποδοχῆς πληθύος αἰρετικῶν δοξασιῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῆι καὶ νὰ καλῆται *Καθολικός*.

Δὲν πρέπει νὰ μᾶς διεφεύγη ποτέ, ὅτι στὴν Πατερικὴ Παράδοσι *Καθολικότης* σημαίνει *Πληρότης* (πληρότης Ἀληθείας καὶ Ζωῆς)· καὶ ἐπειδὴ ἡ *Καθολικότης* εἶναι συνώνυμος καὶ ταυτόσημος μὲ τὴν *Ὁρθοδοξία*, ἀνέκαθεν ἢ αὐθεντικὴ καὶ γνησία Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ὠνομάζετο *Καθολικῆ*¹² σὲ ἀντιδιαστολῆ μὲ τὶς ἐπὶ μέρους αἰρετικὲς καὶ σχισματικὲς ψευδο-ἐκκλησίες¹³.

Ὁ σύγχρονός μας λοιπὸν μὴ *Καθολικός*, δηλαδὴ αἰρετικός, Χριστιανισμὸς, ὁ ὅποιος ἔχει ὡς διοικητικὸ κέντρο του τὸ Βατικανό, χαρακτηρίζεται ὡς *Παπισμός*, διότι ὡς θεμέλιό του ἔχει τὸν *Παπικὸ Θεσμὸ* (*Πρωτεῖον καὶ Ἀλάθητον*), καὶ μάλιστα ὡς *Θεσμὸν Θείου δικαίου* καὶ ἐπομένως ὡς δόγμα ἐξ ἀποκαλύψεως ὑποχρεωτικὸ *γιατὴ τὴν πίστι καὶ τὴν σωτηρία*.

Ἡ δογματοποίησις τοῦ παπικοῦ *Πρωτεῖον καὶ Ἀλαθήτου* ἀπὸ τὴν *Α' Βατικανὴ Σύνοδο* (1870)¹⁴ καὶ ἡ ἰσχυροποίησις του ἀπὸ τὴν *Β' Βατικανὴ* (1962-1965)¹⁵ ἐπιβεβαιώνει ἀπόλυτα τὴν ἄποψι, ὅτι

*«ὁ παπικὸς θεσμὸς ἀποτελεῖ τὴν μεγαλυτέραν αἴρεσιν, τὴν διαστρέφουσαν τὸ περὶ Ἐκκλησίας δόγμα»*¹⁶.

«Καμμία αἴρεσις», ἔγραφε πολὺ χαρακτηριστικὰ ὁ μακαριστὸς π. Ἰουστῖνος Πόποβιτς, *«δὲν ἐξηγήθη τόσο ριζοσπαστικῶς καὶ τόσο ὀλοκληρωτικῶς κατὰ τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας*

Η σύγχυση πὸν παρατηρεῖται σήμερα στὴν ὀρολογία, δημιουργήθηκε στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰ., μὲ τὴν ἐμφάνιση τοῦ Οἰκουμενισμοῦ»¹⁸.

* * *

Δ'. Ἀντι-παπικὴ στάσις πανορθόδοξως

Τὸ 1582, οἱ αἰρετικοὶ Παπικοί, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀποσχισθῆ ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τὸ 1054 μ.Χ., πρόσθεσαν στὶς ἄλλες πλάνες καὶ αἰρετικὲς δοξασίαι τους καὶ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ **Ἡμερολογίου**.

Ὁ πάπας Γρηγόριος ΙΓ' (1502-1585) ἐφήρμοσε γιὰ τὴν Δύσι τὸ νέο **Ἡμερολόγιο**, τὸ ὁποῖο ὅμως ἀνέτρεπε τὸν **Πασχάλιον Κανόνα** / **Ὅρον** τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἁγίας Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ ὁποῖος καθώριζε πῶς θὰ ἐορτάζεται κατ' ἔτος τὸ Ἅγιο Πάσχα.

Καὶ οἱ Παπικοὶ βεβαίως δὲν ἔμειναν μέχρις ἐκεῖ, ἀλλὰ προσπάθησαν νὰ ἐπιβάλουν τὴν **Ἡμερολογιακὴ Μεταρρύθμισί** τους καὶ στοὺς Ὁρθόδοξους, πράγμα τὸ ὁποῖο ἐπέφερε μεγάλη σύγχυση στὴν Ἀνατολή καὶ προεκλήθη πράγματι «**παγκόσμιον σκάνδαλον**»¹⁹.

* * *

Ἡ Ἁγία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας δὲν ἀποδέχθηκε τὸ **Γρηγοριανὸ Ἡμερολόγιο**, ἀλλὰ καὶ τὸ πολέμησε σθεναρῶς, διότι ἡ τυχὸν παραδοχὴ τῆς νέας αὐτῆς παπικῆς πλάνης θὰ ἐσήμαινε ἄρνησι τῶν Πατερικῶν Παραδόσεων καὶ παράβασι τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἀλλὰ καὶ ἐπιβράβευσι τῆς παπικῆς ἀνταρσίας.

Τοιοτοτρόπως, κατ' ἀρχὴν, τρεῖς Πανορθόδοξοι Σύνοδοι στὴν Κωνσταντινούπολι κατεδίκασαν ἐπανειλημμένως τὸ νέο παπικὸ **Ἡμερολόγιο** (1583, 1587, 1593).

Θὰ πρέπει νὰ ὑπογραμμισθῆ, ὅτι

«Ὁ Πατριάρχης Ἱερεμίας Β' ἀρχικά, τὸ 1582, ἀπήντησε ἀρνητικὰ στὶς παπικὲς προτάσεις ἀποδοχῆς τοῦ Γρηγοριανοῦ Ἡμερολογίου-Πασχαλίου καὶ τὸ Νοέμβριον τοῦ 1583 συνεκάλεσε Σύνοδο Μητροπολιτῶν στὴν Κωνσταντινούπολι, παρόντος καὶ τοῦ Ἀλεξανδρείας Σιλβέστρου, ἡ ὁποία ἀπέρριψε καὶ κατεδίκασε τὴν παπικὴ ἀλλαγὴ.

Πατριάρχης Ἱερεμίας Β', ὁ Τρανός (1536-1595).

Καὶ τὸ ἴδιο ἔκαμε καὶ τοπικὴ Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως τὸ 1587 καὶ μάλιστα ἡ μεγάλη Σύνοδος Κωνσταντινουπόλεως τὸ 1593, ἐπειδὴ οἱ παπικὲς πιέσεις εἶχαν ἐνταθῆ. Στὴν μεγάλη αὐτὴ Σύνοδο ἔλαβαν μέρος ὁ Κωνσταντινουπόλεως Τερεμίας Β΄, ὁ Ἀλεξανδρείας Μελέτιος Πηγαῖς, ὁ ὁποῖος ἐξεπροσώπησε καὶ τὸν Ἀντιοχείας Ἰωακείμ, ὁ Ἱεροσολύμων Σωφρόνιος καὶ 41 Ἀρχιερεῖς»²⁰.

Ἐπίσης εἶναι ἀξιοσημείωτον, ὅτι

«[Ἡ Σύνοδος τοῦ 1593] ἀπέκρουσε τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον ὡς νεωτερισμὸν ἀντιβαίνοντα εἰς Κανόνας καὶ διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας. Κυρίως δὲ ἡ Σύνοδος, διὰ τοῦ 8ου αὐτῆς Κανόνας, ἐπανέλαβε τὴν περὶ τοῦ Πάσχα διάταξιν τῆν Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἀποφασίσασα νὰ μείνῃ αὕτη ἀσάλευτος...»²¹.

Ἡ Μεγάλη Σύνοδος αὐτὴ

«ἐκήρυξεν ἐμμονὴν εἰς τὰ ὑπὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων θεσπισθέντα, εἰς τυχὸν δὲ παραβαίνοντας τὰ ὑπ' αὐτῶν περὶ τοῦ Πάσχα ὀρισθέντα ἐπέβαλεν ἀφορισμὸν καὶ καθαίρεσιν»²².

* * *

Ἀλλὰ, καὶ στοὺς ἐπομένους τρεῖς αἰῶνες συνήλθαν **Τοπικὲς καὶ Πανορθόδοξες Σύνοδοι,** οἱ ὁποῖες **κατεδίκασαν τὸ Γρηγοριανὸ Ἡμερολόγιο καὶ τὰ αίρετικά παπικά Δόγματα,** ὅπως ἐπὶ Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν Κυρίλλου Λουκάρεως (1620-1638), Παρθενίου Α΄ (1639-1644), Παῖσιου Β΄ (1726-1752), Κυρίλλου Ε΄ (1748-1759), Γρηγορίου Σ΄ (1835-1871), Ἀνθίμου Σ΄ (1845-1873) καὶ μάλιστα ἐπὶ Ἀνθίμου Ζ΄ (1895-1896).

Ἀντιστοιχῶς, καὶ στὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων ἐπολέμησαν σθεναρὰ τὶς παπικὲς Καινοτομίες οἱ μεγάλοι Πατριάρχες Νεκτάριος (1660-1669), Δοσίθεος Β΄ (1669-1707) καὶ Χρῦσανθος (1707-1731).

Ἰδιαιτέρας σπουδαιότητος εἶναι ἡ στάσις τῶν δύο τελευταίων Συνόδων τοῦ 10΄ αἰ.

α. Ἡ Σύνοδος τοῦ 1848, γιὰ τὴν μνημειώδη περικοπὴ:

«...Παρ' ἡμῖν οὔτε Πατριάρχαι οὔτε Σύνοδοι ἐδυνήθησάν ποτε εἰσαγαγεῖν νέα, διότι ὁ ὑπερασπιστὴς τῆς θρησκείας ἐστὶν αὐτὸ τὸ Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἧτοι αὐτὸς ὁ Λαός, ὅστις ἐθέλει τὸ θρήσκευμα αὐτοῦ

αἰωνίως ἀμετάβλητον καὶ ὁμοειδὲς τῷ τῶν Πατέρων αὐτοῦ...» (§17)· ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν ἐπίσης μνημειώδη φράσι: • «ἀποστρεφόμενοι πάντα νεωτερισμὸν ὡς ὑπαγόρευμα τοῦ διαβόλου» (§20).

Καὶ β. τὴν Σύνοδο τοῦ 1895, γιὰ τὴν μνημειώδη περικοπή:

• «... Ἡ δὲ νῦν Ῥωμαϊκὴ ἐστὶν Ἐκκλησία τῶν καινοτομιῶν, τῆς νοθεύσεως τῶν συγγραμμάτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν Πατέρων καὶ τῆς παρερμηνείας τῆς τε ἀγίας Γραφῆς καὶ τῶν Ὁρῶν τῶν ἀγίων Συνόδων. Διὸ καὶ εὐλόγως καὶ δικαίως ἀπεκηρύχθη καὶ ἀποκηρύσσεται, ἐφ' ὅσον ἐμμένῃ ἐν τῇ πλάνῃ αὐτῆς. “Κρείσσων γὰρ ἐπαινετὸς πόλεμος, λέγει καὶ ὁ θεῖος Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, εἰρήνης χωριζούσης Θεοῦ”» (§20)²³.

* * *

Ε'. «Διπλὸ καὶ μεγάλο καλὸ»

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς Γρηγοριανῆς Μεταρρυθμίσεως τοῦ ἔτους 1582, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἔφερε ὁμολογουμένως ἓνα «διπλὸ καὶ μεγάλο καλὸ».

Ὁ Παπισμὸς, μετὰ τὶς ἀποτυχίες του νὰ ὑποτάξῃ τοὺς Ὀρθόδοξους τῆς Ἀνατολῆς, ἐχρησιμοποίησε τὸ νέο **Ἡμερολόγιο καὶ Πασχάλιο** στὴν προοπτικὴ αὐτῆ (Δούρειος Ἴππος).

Ἡ Μεταρρυθμίσις τοῦ Πάπα

«ἀπέβη κατὰ θεία οἰκονομία σὲ θετικὸ καὶ ἀποτελεσματικὸ μέσο καὶ ἀμυντικὸ ὄπλο τῶν Ὀρθοδόξων ἐναντι τῶν αἰρετικῶν καὶ καινοτόμων Παπικῶν καὶ Προτεσταντῶν.

Γιατὶ τότε, στὰ τέλη τοῦ ΙϚ' (16ου) αἰῶνα, εἶχε ἐνεργοποιηθῆ ἔντονα ἡ παπικὴ Οὐνία (Propaganda de fidei), ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποστολὴ Προτεσταντῶν “μισσιοναρίων” –δηθεν “ἱεραποστόλων”, πρὸς καθυπόταξη τῶν Ὀρθόδοξων Λαῶν, ποὺ ἐστέναζαν ὑπὸ τὸν τουρκικὸ ζυγὸ.

Ἰδιαιτέρα τὴν ἀλλαγὴ Πασχαλίου, ποὺ ἦταν καὶ εἶναι καταπάτηση τοῦ οἰκουμενικοῦ κύρους Πασχαλίου Ὁρου-Κανονίου τῆς Α' Ἀγίας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὀρθὰ οἱ Ὀρθόδοξοι Πατριάρχες καὶ γενικὰ οἱ Κληρικοὶ καὶ ὁ Ὀρθόδοξος Λαὸς τὴν εἶδαν ὡς καινοτομία ἄκαιρη καὶ ἀπαράδεκτη, καθὼς μάλιστα ἔγινε ἀπὸ μόνον τὸν Πάπα μονομερῶς»²⁴.

Ἡ παπική ἀλλαγὴ, πράγματι θεία Προνοία, ἔφερε τὰ ἀντίθετα ἀποτελέσματα ἀπὸ ὅ,τι ἐπιθυμοῦσε ἡ Ρώμη, ἐφ' ὅσον

«ἀπρόβλεπτα καὶ ἀναπάντεχα “ἐπέτυχε” ὄχι τὴν προσέγγιση, ἀλλὰ τὴν διάσταση καὶ διαφο-

ροποίηση ἐορτολογικὰ Ὁρθοδόξων καὶ Παπικῶν-Προτεσταντῶν, ἐξαιτίας τῶν ἰδίων τῶν καινοτόμων καὶ πρωταιτίων.

Ἔτσι ἡ ἐορτολογικὴ ἀπόσταση ἔκαμε στὴν πιὸ κατάλληλη περίοδο αἰσθητὸ τὸ οὐσιῶδες δογματικο λειτουργικὸ “χάσμα μέγα” μεταξὺ Αἰρέσεως καὶ Ὁρθοδοξίας.

Οἱ Ὁρθόδοξοι συνειδητοποίησαν, μὲ τὸν διαφοροετικὸ χρονικὰ ἐορτασμό, καὶ αἰσθητὰ, τὸ “ἄλλο ἐκεῖνοι καὶ ἄλλο ἐμεῖς”.

Ἄλλο τὸ Πάσχα ἐκείνων, ἀλλαγμένο καὶ ἀλλοιωμένο, καὶ ἄλλο τὸ ἀποστολοπατροπαράδοτο καὶ ἀκαινοτόμητο δικό μας Ὁρθόδοξο Πάσχα²⁵!

Ἡ ἀλλαγὴ καὶ ἡ “θεόσταλη” διαφοροποίηση ἔφερε καὶ ἓνα ἀκόμη καλὸ, μάλιστα διπλὸ καὶ μεγάλο. **Καὶ** αὐτὸ ἦταν ἡ γνώση καὶ ἐπίγνωση σὲ βάθος τῶν γενομένων παπικῶν καινοτομιῶν, ὅπως καὶ τῶν προτεσταντικῶν, πού ὡς τότε δὲν ἦσαν εὐρύτερα γνωστὲς στοὺς Ὁρθοδόξους. **Ἀ**λλὰ καὶ ἡ ἀνάδειξη στὸ ἀρραγὲς μέτωπο τῆς Ὁρθοδοξίας, ἐπὶ τρεῖς καὶ πλέον αἰῶνες (320 ἔτη), μεγάλων ὄντως μορφῶν, Πατριαρχῶν, Ἀρχιεπισκόπων, Ἐπισκόπων καὶ Θεολόγων ἀληθινῶν»²⁶.

* * *

Σ'. Τὸ «ἀρραγὲς μέτωπο» διασπᾶται

Μέχρι λοιπὸν τοῦ τέλους τοῦ ΙΘ' αἰῶνος, ἡ ἄμωμος Ὁρθοδοξία μας προτάσσει ἓνα ἀρραγὲς μέτωπο κατὰ πάσης Καινοτομίας, προερχομένης ἐκ τῆς Δύσεως, καὶ ἀντιδρᾶ ἀποφασιστικὰ στὴν ἀλλαγὴ τοῦ **Ἡμερολογίου** καὶ τοῦ **Πασχαλίου**.

Ἡ περίοδος ὅμως τοῦ προηγουμένου, τοῦ Κ', αἰῶνος μέχρι σήμερα, ἐν πλήρει ἀντιθέσει μὲ τοὺς προηγουμένους αἰῶνας,

«**χαρακτηρίζεται από τις προσπάθειες έξι (6) πατριαρχών Κωνσταντινουπόλεως να αλλάξουν και το Ημερολόγιο και το Πασχάλιο. Στο Ημερολόγιο πέτυχαν εν μέρει την αλλαγή, με την δημιουργία διαιρέσεων και σχισμάτων. Στο Πασχάλιο απέτυχαν, και προσπαθεί τώρα να το επιτύχει ο πατριάρχης Βαρθολομαῖος**»²⁷.

Εἶναι πολύ σημαντική ἡ παρατήρησις καὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγη ἡ συνέχεια καὶ ἐνότης μιᾶς «ἀδιάκοπης καὶ οἰκουμενιστικῆς γραμμῆς»:

«**Ἡ κρισιμότερη αὐτῆ περιόδου τοῦ Οἰκουμενισμοῦ σὲ βάρος τῆς Ὁρθοδοξίας διακρίνεται στὰ δύο ἡμίση τοῦ Κ' αἰῶνα, σὲ καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα προεξάρχει καὶ δεσπόζει μίᾳ τριανδρία Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν ὡς Οἰκουμενιστῶν. Τὴν πρώτη τριανδρία συνιστοῦν καὶ ἀποτελοῦν οἱ Πατριάρχες Ἰωακείμ ὁ Γ', ὁ Προύσης Δωρόθεος Α', ὡς τοποτηρητῆς, καὶ ὁ Μελέτιος Δ' (Μεταξάκης), ἐνῶ τὴ δεύτερη οἱ Πατριάρχες Ἀθηναγόρας Α', Δημήτριος Α' καὶ Βαρθόλομαῖος Α'. Δυστυχῶς, καὶ τῶν δύο τριανδριῶν τὰ "Ἔργα καὶ Ἡμέραι" ἐγκαινίασαν καὶ συντηροῦν μίᾳ ἀδιάκοπῃ οἰκουμενιστικῇ, φιλετερόδοξῃ καὶ φιλενωτικῇ καὶ πάντως ἀντορθόδοξῃ γραμμῇ, τὴν ὁποῖα σταδιακὰ μετέφεραν καὶ σὲ ὅλες σχεδὸν τὶς Ὁρθόδοξες Τοπικὲς Ἐκκλησίαις, περισσότερο τυπικά, ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικά**»²⁸.

Πολὺ ὀρθά, καὶ συμφωνοῦν πλήρως οἱ σχετικὲς πηγές, αὐτὸ τὸ ὁποῖο δὲν ἐπέτυχαν οἱ προηγούμενοι πατριάρχες, δηλαδὴ τὴν αλλαγὴν καὶ τοῦ Πασχαλίου,

«**ὡς ἓνα σημαντικό βῆμα γιὰ τὴν "ἔνωσι τῶν ἐκκλησιῶν", ἐπιδιώκει νὰ τὸ ἐπιτύχει ὁ Βαρθολομαῖος, ἐκμεταλλεζόμενος τὴν ἐπέτειο τῆς συμπλήρωσης 1.700 ἐτῶν ἀπὸ τὴν σύγκληση τῆς Α' ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμενικῆς Συνόδου**»²⁹.

Αὐτὴ ἡ «ἀδιάκοπῃ οἰκουμενιστικῇ γραμμῇ», στὴν προοπτικὴ τῆς λεγομένης «ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν», μέσῳ τοῦ Κοινου Πάσχα,

«**πάντοτε, μὰ πάντοτε, χρησιμοποιήθηκε στὸ παρελθόν, (ἀπὸ τότε ποὺ ἐμφανίσθηκε ἡ παναίρεση αὐτὴ στὸ**

προσκήνιο τῆς ἱστορίας μέχρι σήμερα), σὰν “ὄχημα” καὶ σὰν “ἐργαλεῖο” γιὰ τὴν προώθηση τῆς “ἔνωσης” Ανατολῆς καὶ Δύσεως, Ὁρθοδοξίας καὶ Παπισμοῦ καὶ στὴν συνέχεια Ὁρθοδοξίας καὶ τῶν ἄλλων Ἐτεροδόξων»³⁰.

Ἴσως δὲν εἶναι ἀβάσιμες οἱ φημολογίες καὶ τὰ σχετικὰ δημοσιεύματα, ὅτι

«τὸ 2025 θὰ λάβει χώρα μίᾳ “πανχριστιανικῆ Σύνοδος”, ἡ ὁποία ὄχι μόνον θὰ ὀρίσει τὸν κοινὸ ἑορτασμὸ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ θὰ σηματοδοτήσῃ καὶ τὴν “ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν”, καὶ ἴσως τὴν κηρύξῃ!»³¹.

Οἱ Οἰκουμενισταὶ

«ἔχουν προαναγγεῖλει ἀκόμη καὶ “Παγχριστιανικῆ Σύνοδο”, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἀφετηρία γιὰ τὴ δρομολόγηση τῆς πλήρους ὁρατῆς “ἔνωσης” μὲ τοὺς ἑτεροδόξους στὸ κοινὸ Ποτήριο... τὸ νέο πασχάλιο, αὐτὸ θὰ προχωρήσῃ ὡς τὸ πρῶτο “τολμηρὸ” βῆμα γιὰ τὴν ἔνωση τοῦ κατακερματισμένου χριστιανικοῦ κόσμου»³¹.

Τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 2023, ἓνα Κοινὸ Κείμενο τοῦ πατριαρχικοῦ μητροπολίτου Γαλλίας κ. Δημητρίου καὶ τοῦ παπικοῦ ἐπισκόπου Ματιέ Ρουζέ εἶδε τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας σὲ γαλλικὴ ἐφημερίδα³².

Σύμφωνα μὲ τὸ δημοσίευμα αὐτό,

«Τὰ δύο ζητήματα πὸν ἔθεσαν οἱ δύο ἀξιωματοῦχοι εἶναι ὁ κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα καὶ ἡ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν... Ὡς εὐκαιρία ὑλοποίησης τοῦ κοινοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα ὁ Μητροπολίτης Γαλλίας καὶ ὁ Ἐπίσκοπος τῆς Ναντέρ βλέπουν τὸ 2025, πὸν εἶναι ἡ ἐπέτειος τῶν 1700 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Α΄ Οἰκουμενικῆ Σύνοδο, κατὰ τὴν ὁποία ὀρίστηκε ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα καὶ πὸν ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ θὰ ἑορτάσουν τὸ Πάσχα στὴν ἴδια ἡμερομηνία, 20 Ἀπριλίου. Τὴν ἔνωση τῶν Παπικῶν μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία οἱ δύο κληρικοὶ τὴν τοποθετοῦν ἀργότερα, τὸ 2054, κατὰ τὴν 1000ετῆ ἐπέτειο ἀπὸ τοῦ Σχίσματος...»

...Στὸ κοινὸ κείμενό τους οἱ δύο κληρικοὶ τονίζουν,

ὅτι τὸ βῆμα τοῦ κοινουῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα θὰ μπορούσε νὰ εἶναι τὸ ξεκίνημα νέων διαδρομῶν πρὸς τὴν πλήρη ἐνότητα, πὺ δὲν εἶναι ἀνέφικτη, οὔτε κατὰ ἀνθρώπινη ἄποψη... **Ο** ἓνας ἀπὸ ἐμᾶς, [δὲν ἀναφέρεται ποιός], εὔχεται τὴν πλήρη ἐνότητα γιὰ τὸ 2054 – δὲν μένουν παρὰ 31 χρόνια γιὰ νὰ προετοιμασθεῖ – προκειμένου νὰ κλείσει καταλλήλως ἢ δυσάρεστη “παρένθεση” τῶν χιλίων ἐτῶν τοῦ μεγάλου σχίσματος. **Ο** ἄλλος, [οὔτε αὐτοῦ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα], ἀναφέρει ὅτι ἓνα καλὸ πρῶτο βῆμα θὰ ἦταν ὁ κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα ἀπὸ τὸ 2025 καὶ μετὰ. **Σ**τὶς κοινότητες μας σὲ αὐτοὺς πὺ ἡγοῦνται στὶς Ἐκκλησίες μας λέμε μὲ μιὰ καρδιά στὸ φῶς τοῦ Πάσχα: “**Δ**ὲν φοβούμεθα γι’ αὐτὸ τὸ μεγάλο καὶ ὁμορφο βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρὸς γιὰ νὰ μαρτυρήσουμε τὴν Ἀνάσταση!”»³³.

* * *

Ζ'. «Απαίσιος θρησκευτικὸς συγκρητισμὸς»

Ἐφέτος, τὴν Β΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν, 18/31.3.2024, ὁ πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἀπηύθυνε «**τὶς ἐγκάρδιες εὐχὲς τοῦ πρὸς ὅλους τοὺς μὴ Ὀρθοδόξους πὺ ἑορτάσαν τὸ Ἅγιο Πάσχα**» τὴν ἡμέρα αὐτή.

Μεταξὺ ἄλλων, εἶπε καὶ τὰ ἐξῆς ἐπίκαιρα:

«...Δεόμεθα δὲ τοῦ Κυρίου τῆς δόξης, νὰ μᾶς ἀξιώση, ὁ κοινὸς ἑορτασμὸς τοῦ Πάσχα πὺ θὰ ἔχουμε κατὰ τὴν ἐπόμενη χρονιά, νὰ μὴ ἀποτελέση μίαν ἐντυχὴ ἀπλῶς σύμπτωσιν, ἓνα τυχαῖο συγκυριακὸ γεγονός, ἀλλὰ τὴν ἀπαρχὴ τῆς καθιερώσεως κοινῆς ἡμερομηνίας γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τοῦ κατ’ ἔτος ὑπὸ τῆς Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Χριστιανοσύνης, ἐν ὄψει καὶ τῆς ἐπετείου συμπληρώσεως 1700 χρόνων, τὸ 2025, ἀπὸ τῆς συγκλήσεως τῆς ἐν Νικαίᾳ Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ἡ ὁποία, μεταξὺ ἄλλων, ἀσχολήθηκε καὶ μὲ τὸ ζήτημα τῆς ρυθμίσεως τοῦ χρόνου ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα. **Εἴμαστε αἰσιώδοξοι, καθὼς ἐκατέρωθεν ὑπάρχει ἡ πρὸς τοῦτο καλὴ θέλησις καὶ προθυμία. Διότι, πράγματι, ἀποτελεῖ σκάνδαλον ὁ χω-**

ριστός έορτασμός του μοναδικού γεγονότος τής μιᾶς Αναστάσεως του Ένός Κυρίου!»³⁴.

Πολύ όρθως παρετηρήθη έν προκειμένω, ότι

«σκάνδαλο δέν αποτελεί ό χωριστός έορτασμός του Πάσχα από όρθοδόξους και Παπικούς, αλλά ό έπιδιωκόμενος συνεορτασμός του Πάσχα μέ κοινή συμφωνία όρθοδόξων και αίρετικών, ένω δέν όμολογούν τήν ίδια Πίστη και δέν άνήκουν στην ίδια Έκκλησία του Ένός Κυρίου και Σωτήρος Ίησού Χριστού.

Η Αγία Α΄ Οίκουμενική Σύνοδος άπεφάσισε όριστικώς και άμετακλήτως περι του κοινού έορτασμού του Πάσχα ύφ΄ όλων των πιστών μελών τής Έκκλησίας και όχι μεταξύ αυτών και των αίρετικών.

Η Ορθόδοξος Ανατολική Έκκλησία κατά τον 16ο αιώνα άπέρριψε όριστικώς και τελεσιδικώς δια Πανορθοδόξων Συνόδων οίαδήποτε άλλαγή του έορτασμού του Πάσχα»³⁵.

* * *

Ποίν από πενήντα (50) έτη, τό 1974, ό δεινός έρμηνευτής των Τερών Κανόνων π. Επιφάνιος Θεοδωρόπουλος (†) απέκλειε μέ άκαταμάχητα και συντριπτικά θεολογικά έπιχειρήματα τήν δυνατότητα συνεορτασμού Ορθοδόξων και Αίρετικών:

«Η Έκκλησία τής Ελλάδος, αν εύρεθί ένώπιον προτάσεως περι κοινού έορτασμού του Πάσχα ή οίασδήποτε άλλης έορτής μετά των έτεροδόξων, όφείλει να άρνηθί και συζήτησιν καν περι του θέματος. **Τοιαύτη συζήτησις πρέπει να άποκλεισθί παντί σθένει και πάση θυσία, διότι αποτελεί άνατροπήν έκ θεμελιών τής Ορθοδόξου Δογματικής και ίδια τής Έκκλησιολογίας. **Η** πιστεύομεν ότι είμεθα ή Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Έκκλησία ή δέν πιστεύομεν. **Η** Ορθόδοξος Έκκλησία, πεποιθυία ότι Αυτή και μόνη είνε τό Σώμα του Χριστού, ό στύλος και τό έδραίωμα τής Άληθείας, τό Ταμείον τής Χάριτος, τό Έργαστήριο τής Σωτηρίας, ένδιαφέρεται μέν ζωηρότατα περι τής εις Αυτήν έπιστροφής των πεπλανημένων, άδιαφορεί όμως τελείως περι των έσωτερικών αυτών ζητημάτων, έν όσω ούτοι μένωσιν έν τή πλάνη. **Η** Α΄ Οίκουμενική Σύνοδος ήθέλησε να θεσπίση κοινόν**

έορτασμόν, ἀλλὰ διὰ τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας, οὐχὶ διὰ τοὺς ἑκτὸς αὐτῆς εὕρισκομένους. Δὲν συνεζήτησεν οὔτε μετὰ τῶν Γνωστικῶν, οὔτε μετὰ τῶν Μαρκιωνιτῶν, οὔτε μετὰ τῶν Μανιχαίων, οὔτε μετὰ τῶν Μοντανιστῶν, οὔτε μετὰ τῶν Δονατιστῶν, ἵνα εὕρῃ βάσιν συνεννοήσεως περὶ κοινῶν ἑορτασμῶν. Καὶ ὅτε βραδύτερον ἀπεκόπησαν ἐκ τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας οἱ Ἀρειανοί, οἱ Νεστοριανοί, οἱ Μονοφυσῖται, οἱ Εἰκονομάχοι κ.λ.π. κ.λ.π., ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε διενεοήθη νὰ προέλθῃ εἰς συνεννοήσεις μετ' αὐτῶν πρὸς θέσπισιν κοινῶν ἑορτασμοῦ εἴτε τοῦ Πάσχα εἴτε οἰαοδήποτε ἄλλης ἑορτῆς. Ἡ Ἐκκλησία ρυθμίζει τὰ ζητήματα Αὐτῆς, λαμβάνουσι ὑπ' ὄψιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ συμφέρον τῶν μελῶν Αὐτῆς καὶ οὐχὶ τὰς ἐπιθυμίας τῶν ἑκτὸς Αὐτῆς εὕρισκομένων. Ἄν οἱ ἑορτασμοὶ τῶν αἰρετικῶν συμπίπτωσι μετὰ τῶν τοιούτων τῆς Ἐκκλησίας, ἄς συμπίπτωσιν. Ἄν δὲν συμπίπτωσιν, ἄς μὴ συμπίπτωσιν. Ἡ Ἐκκλησία δὲν συσκέπτεται ἐπὶ ἴσοις ὅροις μετὰ τῶν αἰρετικῶν. Διαλέγεται βεβαίως μετ' αὐτῶν, ἀλλ' ἵνα δείξῃ εἰς αὐτοὺς τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιστροφῆς. Τὸ νὰ συγκροτῶνται “Οἰκουμενικὰ Συμπόσια” ἢ ἄλλου τύπου Συνέδρια μετὰ τῶν Ὁρθοδόξων καὶ τῆς πανσπερμίας τῶν αἰρετικῶν καὶ ἐν αὐτοῖς νὰ συσκεπτόμεθα περὶ καθορισμοῦ κοινῶν ἑορτασμῶν, ἐμμενόντων ὅμως καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δὲ (Ὁρθόδοξων καὶ αἰρετικῶν) ἐν τοῖς οἰκείοις Δογματικοῖς χώροις, τοῦτο ἄγνωστον καὶ ἀδιανόητον ὄν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας, ὅσον δὲ ἀπαισίου θρησκευτικοῦ συγκρητισμοῦ καὶ τείνον εἰς τὴν καθιέρωσιν τῆς ἀρμονικῆς καὶ ἀδιαταράκτου συνυπάρξεως ἀληθείας καὶ πλάνης, φωτὸς καὶ σκότους, μόνον ὡς “σημεῖον τῶν καιρῶν” δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ»³⁶.

* * *

Καθίσταται λοιπὸν πασιφανές, ὅτι ἡμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι δὲν ἀντιμετωπίζουμε κανένα ἀπολύτως σχετικὸ δῆλημμα:

«Κοινῶς ἑορτασμοὸς τοῦ Πάσχα δὲν μπορεῖ νὰ υπάρξῃ, ἐὰν τὸ Βατικανὸ δὲν ἀποκηρύξῃ τις πλάνες του καὶ τις αἰρέσεις του καὶ ἐὰν ὁ Πάπας δὲν ἀποκηρύξῃ τις θέσεις του, ὅτι εἶναι τοποτηρητῆς τοῦ Χρι-

στοῦ στῆ γῆ, ἀλάθητος καὶ ἄρα ἡμίθεος κ.λπ. Ἐὰν τὸ Βατικανὸ καὶ ὁ Παπισμὸς του δὲν ἀποκηρύξει ὅλες τὶς αἵρέσεις του, θὰ εἶναι σὰν οἱ Ὁρθόδοξοι νὰ τὶς νομιμοποιοῦν καὶ νὰ ἀποδέχονται τὴν αἵρεση στοὺς κόλπους τῆς Ἐκκλησίας»³⁷.

* * *

Η'. Δύο ἐπίκαιρες ὑπομνήσεις

Ἐν κατακλείδι, θεωροῦμε ἀναγκαῖο νὰ ὑπενθυμίσουμε δύο πράγματα, ὡς ἄκρως ἐπίκαιρα.

* * *

Πρῶτον, τὴν γνώμη τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος μέσω τοῦ Πασχαλίου τῶν Ἁγίων Πατέρων.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες εἶναι οἱ γνήσιοι ἐκφρασταὶ τῆς ἀκαινοτομήτου Ὁρθοδόξου Αὐτοσυνηδῆσέως μας, ὅπως πολὺ χαρακτηριστικὰ γράφει ὁ Καθηγητὴς κ. Δημήτριος Τσελεγγίδης:

«Οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἐξέφρασαν ἀπλανῶς τὴν Ἀποστολικὴ Παράδοση στὴν ἐποχὴ τους, ἀφοῦ ὁμως προηγουμένως τὴν βίωσαν ἡσυχαστικῶς-ἀσκητικῶς καὶ κατεξοχὴν μυστηριακῶς. **Ο** ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, - ὁ Μ. Βασίλειος, - ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς, - ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ Νεὸς Θεολόγος, - καὶ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, γιὰ νὰ μείνουμε ἐνδεικτικὰ μόνον σ' αὐτούς, ἐπικαιροποίησαν τὴν Ἀποστολικὴ καὶ Πατερικὴ Παράδοση, ἐκφράζοντας σὲ λόγια θεολογικὴ γλῶσσα αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ βίωναν ἀκτίστως καὶ “ἐν πάσῃ αἰσθήσει” καὶ οἱ ἄλλοι ἅγιοι Πατέρες, ἀλλὰ καὶ οἱ ὀλιγογράμματοι χαρισματοῦχοι, ὅπως καὶ οἱ ἀπλοὶ θεοφόροι πιστοὶ στὴν ἐποχὴ τους. **Ἡ χαρισματικὴ ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ** δημιουργεῖ τὴν πρωτογενῆ θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἀπλοϊκὴ ἢ ἔντεχνη καὶ λόγια ἐκφορὰ τῆς. **Ἡ** θεολογία αὐτὴ ἀποτελεῖ **κτιστὴ ἔκφραση** καὶ ἐρμηνεία τῆς ζωντανῆς καὶ **ἄκτιστης ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ** μέσα στὴν συγκεκριμένη ἱστορικὴ πραγματικότητα τῆς ζωῆς τῶν θεουμένων ἐκφραστῶν τῆς. **“Ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ Θεοῦ ἄνθρωποι”**, μᾶς διαβεβαιώνει ὁ κορυφαῖος ἀπὸ τοὺς ἐπόπτες τῆς θείας Μεγαλειότητος»³⁸.

Υπήρχαν και τότε, την εποχή του Ίεροῦ Χρυσοστόμου, ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ἀθετοῦσαν τὸ **Κανόνιον / Ὅρον** τῆς Ἁγίας Ἀ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πρὸς τοὺς ὁποίους ἔλεγε ὁ Ἅγιος:

«Τριακόσιοι Πατέρες, ἢ καὶ πλείους, εἰς τὴν Βιθυνῶν χώραν συνελθόντες ταῦτα ἐνομοθέτησαν· καὶ πάντα ἀτιμάζεις ἐκείνους;... Σὺ δὲ οὐ μόνον ἐκείνων καταγινώσκεις [καταδικάζεις], ἀλλὰ καὶ τῆς Οἰκουμένης ἀπάσης, ἢ καὶ τὴν ἐκείνων γνώμην ἐπὶήνεσεν... Πανταχοῦ τῇ Ἐκκλησίᾳ μετ' ἀκριβείας [ἄς] ἐπώμεθα, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εἰρήνην προτιμώντες ἀπάντων. Εἰ γὰρ καὶ ἐσφάλλετο ἡ Ἐκκλησία, οὐ τοσοῦτον κατόρθωμα ἀπὸ τῆς τῶν χρόνων ἀκριβείας ἦν [τὸ κατόρθωμα ἀπὸ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν χρόνων δὲ θὰ ἦτο τόσον μεγάλο], ὅσον ἔγκλημα ἀπὸ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ σχίσματος τούτου... Οὐδὲ γὰρ ἡ Ἐκκλησία χρόνων ἀκριβειαν οἶδεν· ἀλλ' ἐπειδὴ παρὰ τὴν ἀρχὴν πᾶσιν ἔδοξε τοῖς Πατράσι διηρημένοις ὁμοῦ συνελθεῖν καὶ ταύτην ὀρίσαι τὴν ἡμέραν, τὴν συμφωνίαν πανταχοῦ τιμῶσα καὶ τὴν ὁμόνοιαν ἀγαπῶσα, κατεδείξατο τὸ ἐπιταχθέν»³⁹.

* * *

Δεύτερον, ἓνα Θαῦμα τῆς Θεοτόκου, διὰ τῆς Εἰκόνης Αὐτῆς «Ἐγγυήτρια τῶν Ἀματωλῶν», τὸ ὁποῖον συνέβη τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1925 καὶ ἀφορᾷ ἀκριβῶς τὸ θέμα τῆς ἀλλαγῆς τοῦ **Ἡμερολογίου**.

Συνέβη στὸν ἐνάρετο Ρῶσο Μοναχὸ Μπόρις, Νικόλαο στὸ Μέγα Σχήμα († 7.5.1969), τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Βαλαάμ, ὁ ὁποῖος ἔγραψε στὴν αὐτογραφία του τὴν **Ἀποκάλυψι τῆς Θεομήτορος** πρὸς λύσιν τῆς ἀπορίας του **σχετικὰ μετὴν τήρησι τοῦ Πατρῴου Ἐκκλησιαστικοῦ Ἡμερολογίου**.

«Τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1925 ὑπῆρξε μία διαίρεσις τῶν ἀνθρώπων στὸ Βαλαάμ σὲ “παλαιοημερολογίτες” καὶ σὲ “νεοημερολογίτες”.

Ἄρχισαν νὰ μᾶς πιέζουν νὰ πᾶμε μετὸ νέο ἡμερολόγιο. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἀδελφούς παρέμειναν πιστοὶ στὸ Παλαιὸ Ἡμερολόγιο.

Νομικὲς διαδικασίαις ἄρχισαν. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ δι-οίκησις ἔφθασε. Συνεστήθη ἓνα δικαστήριον μετὴν

ἐποπτεία τοῦ Ἡγουμένου Παυλίνου. Ἀρχισαν νὰ συγκεντρώνουν τοὺς Ἀδελφούς ἕνα πρὸς ἕνα, καὶ πολλοὶ ἐκδιώχθηκαν ἀπὸ τὴν Μονή.

Ἦλθε καὶ ἡ σειρά μου ἐπίσης. Πῆγα μέσα στὸ δωμάτιο καὶ ἐκεῖ καθόταν ὁ Ἡγούμενος Παυλῖνος μὲ ἄλλους τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

Ὁ Ἡγούμενος εἶπε: “Ἐδῶ εἶναι ἕνας δοῦλος τοῦ Θεοῦ· ἐρωτήσατε αὐτόν”. Ἐνας ἀπὸ αὐτοὺς εἶπε, ὅτι θὰ ὠμιλοῦσε καὶ ὅτι καθετὶ θὰ πρέπει νὰ καταγραφῆ.

Αὐτοὶ ἐρώτησαν: “Δέχεσαι τὸν π. Παυλῖνο ὡς Ἡγούμενο;”. “Θὰ πηγαίνης στὶς ἐκκλησιαστικὲς Ἀκολουθίες κατὰ τὸ νέο ἡμερολόγιο;”.

Δὲν ἀπάντησα σὲ αὐτὴ τὴν ἐρώτησι· ἦταν σὰν νὰ παρέλυσε ἡ γλῶσσα μου. Αὐτοὶ ἀνέμεναν καὶ εἶπαν: “Λοιπόν, γιατί δὲν ἀπαντᾷς;”. Δὲν μπορούσα νὰ εἰπῶ τίποτε. Μετὰ αὐτοὶ εἶπαν: “Καλά, πήγαινε, δοῦλε τοῦ Θεοῦ, καὶ σκέψου πάνω σὲ αὐτό”.

Ἀρχισα νὰ προσεύχωμαι στὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, τὴν “Ἐγγυῆτριά” μου ἀπὸ τὴν καρδιά μου: “Πές μου καὶ ὑπόδειξέ μου τὸν δρόμο τῆς ζωῆς μου: Μὲ ποιὸ μέρος νὰ πάω, μὲ τὸ νέο ἢ τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο; Θὰ πρέπει νὰ πηγαίνω στὸ Καθολικὸ ἢ κάπου ἄλλου;”. Καὶ ἐγὼ ὁ ἁμαρτωλὸς προσευχόμενος στὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ὑπακοῆς μου στὴν κουζίνα.

Ὅταν ἐτελείωσα τὴν ἀπογευματινὴ μου ὑπακοή, πῆγα στὸ κελλί μου καὶ σκέφθηκα μὲ τὴν ἀπλότητα τῆς καρδιάς μου: “Γιατί δὲν μοῦ ἀπαντᾷς, Μητέρα τοῦ Θεοῦ;”. Ἀλλὰ ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ δὲν μὲ ἐγκατέλειψε τὸν ἁμαρτωλό. Ὁ Θεὸς θέλει τὴν σωτηρία ὅλων.

Ξαφνικά, τὸ Καθολικὸ ἐφανίσθηκε μπροστά μου, τὸ ἴδιο ὅπως εἶναι: τὸ ἴδιο ὕψος, πλάτος καὶ μῆκος. Ἦμουν κατάπληκτος ἀπὸ αὐτὴ τὴν θαυμαστὴ ἐμφάνισι - πῶς μπῆκε στὸ μικρὸ μου κελλί; Ἀλλὰ ἡ ἐσωτερικὴ μου φωνὴ μοῦ εἶπε: “Ὅλα εἶναι δυνατὰ στὸν Θεό. Τίποτε δὲν ἀδυνατεῖ γι’ Αὐτόν”.

“Λοιπόν”, σκέφθηκα, “θὰ πρέπει κανεὶς νὰ πηγαίνει στὸ Καθολικὸ κατὰ τὸ νέο ἡμερολόγιο;”.

Ὁ Γέρον Μπόρις.

Μετά, ἐνῶ τὸ σκεφτόμουν αὐτό, μία σκούρα κουρτίνα ἔπεσε ἀπὸ ψηλά, στὸ μέσον τῆς ὁποίας ὑπῆρχε ἕνας χρυσὸς σταυρὸς.

Τὸ Καθολικὸ παρέμεινε πίσω ἀπὸ τὸ πέπλο. **Παρέμεινα** ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά.

Τὸ Καθολικὸ ἔγινε γιὰ μένα ἀόρατο καὶ ἡ ἐσωτερικὴ μου φωνὴ μοῦ εἶπε: **“Πήγαινε μὲ τὸ παλαιὸ ἡμερολόγιο καὶ τήρησέ το”**.

Καὶ ἄκουσα μία φωνὴ γυναικός, ἡ ὁποία ἐρχόταν ἀπὸ ὑψηλὰ ἀπὸ τὴν γωνία: **“Ἄν θέλῃς νὰ σωθῆς, κράτησε πιστὰ τὶς Παραδόσεις τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων”**.

Καὶ μετὰ ἡ ἴδια φωνὴ ἐπαναλήφθηκε γιὰ **δεύτερη φορά**, καὶ τὴν **τρίτη φορά** ἡ φωνὴ εἶπε: **“Ἄν θέλῃς νὰ σωθῆς, τήρησε πιστὰ τὴν Παράδοσι τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων, καὶ ὄχι αὐτῶν τῶν ‘σοφῶν’ ἀνθρώπων”**.

Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ θαῦμα, ὅλα ἐξαφανίσθηκαν καὶ ἀπέμεινα μόνος στὸ κελλί μου. **Ἡ** καρδιά μου ἄρχισε νὰ χαίρεται πὺν ὁ Κύριος μοῦ ὑπέδειξε τὸν δρόμο τῆς σωτηρίας, μὲ τὶς προσευχὲς τῆς Μητέρας τοῦ Θεοῦ. **Καὶ** ἀπὸ τότε μέχρι τώρα, **θυμᾶμαι** αὐτὸ τὸ μεγάλο θαῦμα γιὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου»⁴⁰.

Παραπομπές

(*) Ὁμιλία Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς κ. Κυπριανοῦ, ἡ ὁποία ἐξεφωνήθη στὸ Δημαρχεῖο τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φυλῆς, τὴν 24.6/7.7.2024, ἐπὶ τῆ συμπληρώσει τῶν 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας.

• Στὴν Ἱστοσελίδα τῆς Ἱεραῶς Μητροπόλεως Ὁρωποῦ καὶ Φυλῆς προβάλλεται καὶ ἡ σχετικὴ ταινία τῆς Ὁμιλίας.

1. Κυμαίνεται μεταξὺ **22ας Μαρτίου** καὶ **25ης Ἀπριλίου**, κατὰ τὸ **Πάτριον Ἐκκλησιαστικὸ Ἡμερολόγιον**.

«Κατὰ τὰ τέλη τοῦ Γ' αἰῶνος ... πᾶσαι αἱ Ἐκκλησίαι, τόσον τῆς Ανατολῆς ὅσον καὶ τῆς Δύσεως, ἐτέλουν τὸ Πάσχα κατὰ **Κυριακὴν**. **Ἡ** Κυριακὴ αὕτη, μετὰ τὴν Σύνοδον τῆς Νικαίας, ἦτο ἡ ἀκολουθοῦσα τὴν **14ην ἡμέραν τῆς Σελήνης μετὰ τὴν 21ην Μαρτίου**, ὅτε, κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους, εἶναι ἡ **Ἰσημερία**. Αὕτῃ ἡ ἐξάρτησις τῆς ἡμερομηνίας τοῦ Πάσχα, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἰσημεριανὴν XIV Iunae, τὴν κάμνει **νὰ παραλλάσση καθ' ἕκαστον ἔτος**, συμφώνως μὲ **μίαν ἕκτασιν φθάνουσαν τὰς 35 ἡμέρας**, ἀπὸ τὴν 22 Μαρτίου ἕως τὴν 25ην Ἀπριλίου».

(Grumel V., «Έτος Ἐκκλησιαστικόν», ἐν «Θ.Η.Ε.» τ. 5, σελ. 957-958).

2. Βλ. Ἱερους Κανόνας Ζ' Ἀποστολικὸ καὶ Α' Ἀντιοχείας.

3. Κατὰ τὴν Ὁρθόδοξη Παράδοσι, πρὸς καθορισμὸν τοῦ Πάσχα, ἀπαιτοῦνται οἱ ἐξῆς ἀναγκαῖοι «**Διορισμοί**», πρᾶγμα ποῦ ἐπιτυγχάνεται μόνο μετὸν «**Πασχάλιον Κανόνα**» τῶν Ἁγίων Πατέρων, βασιζόμενον στοῦ Ἰουλιανὸ («**Παλαιό**») **Ἡμερολόγιον**:

α) Τὸ Ἅγιο Πάσχα πρέπει νὰ τελεῖται μετὰ τὴν **Ἐαρινὴ Ἰσημερία**, ποῦ καθωρίσθηκε συμβατικῶς στὸν αἰῶνα τὴν **21η Μαρτίου**, β) πρέπει νὰ μὴ συμπίπτῃ τὴν ἴδια ἡμέρα μετὸ ἰουδαϊκὸ **Νομικὸ Πάσχα**, γ) πρέπει νὰ τελεῖται μετὰ τὴν **πρῶτη Πανσέληνο**, ποῦ ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν **Ἐαρινὴ Ἰσημερία**, καὶ δ) πρέπει νὰ τελεῖται τὴν **πρῶτη Κυριακὴ** ποῦ ἀκολουθεῖ μετὰ τὴν **πρῶτη Πανσέληνο** τῆς **Ἐαρινῆς Ἰσημερίας**.

• Βλ. Α. Δ. Δελήμπαση, Πάσχα κυρίου..., σελ. 412-447, «**Οἱ Διορισμοὶ τοῦ Ὁρου τοῦ Πάσχα**», Αθήναι 1985.

■ Ὅσον ἀφορᾷ τὸν **πρῶτο Διορισμὸν** καὶ ἐν σχέσει μετὰ τὴν **Ἐαρινὴ Ἰσημερίαν** εἶναι ἰδιαίτερος ἀξιοπρόσεκτα τὰ ἐξῆς :

Ἡ Ἁγία «**Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καθώρισεν**, ἐν θείᾳ καὶ ἀνθρωπίνῃ σοφίᾳ, ὡς ἡμέραν τῆς **ἐαρινῆς ἰσημερίας τὴν 21ην Μαρτίου**. **Τὸ** “Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ τῶν θεοφόρων ἐδίδαξε Πατέρων”, ἵνα ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία ὑπολογίζεται “τὴν κα' (21ην) τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνός”, ἥτοι ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου. **Ταύτην** δὲ “τὴν **πρῶτην** καὶ **εἰκοστήν** τοῦ Μαρτίου μηνός” “ἐπέβαινε” τότε “ὁ ἥλιος” “τοῦ τῆς ἰσημερίας σημείου”. **Ἐκτοτε** τὸ ὑπολογιζόμενον βάσει τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας ἔτος ἄρχεται “ἀπὸ κα' (21ης) τοῦ κατὰ Ῥωμαίους Μαρτίου μηνός”. **Ἡ 21η Μαρτίου μηνός**, ὡς **θετὸν χρονικὸν σημεῖον**, ἀνήκει εἰς τὸ ἀνθρώπινον ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον. **Ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος καθώρισε τὴν ἐαρινὴν ἰσημερίαν ἡμερολογιακῶς**, καθ' ὅτι τὸ ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ἐξησφάλιζεν ἡμερολογιακὴν **σταθερότητα αἰῶνων**. **Συνεπῶς καὶ αἰώνιον ἐορτολογικὴν τάξιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ**. **Διὸ** τοῦτο ἰσχυρῶς ἐπὶ δύο περίπου χιλιετηρίδας» (σελ. 418).

4. **Τὸ Ἰουλιανὸ Ἡμερολόγιον** καθιερώθηκε ἀπὸ τὸν Ῥωμαῖο αὐτοκράτορα Ἰούλιο (101/100-44 π.Χ.) τὸ 46 π.Χ., εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἰσχύοντος ἀπὸ τὸ 700 π.Χ. καὶ ἐξῆς Ἡμερολογίου τοῦ Νουμᾶ (715-673 π.Χ.), τοῦ μετὰ τὸν Ῥωμύλο βασιλέα τῆς Ῥώμης. **Ἡ ἀναμόρφωσις** τοῦ Ἡμερολογίου τοῦ Νουμᾶ, ὡς Ἰουλιανοῦ, ἐγίνε ἀπὸ τὸν Ἑλληνα-Ἀλεξανδρινὸ μαθηματικὸν καὶ ἀστρονόμῳ Σωσιγένη (1ος αἰ. π.Χ.).

5. Ὁ Μητροπολίτης Λεοντοπόλεως Χριστόφορος ἐγράφε τὸ 1925:

«**Τόσον** πολὺ μάλιστα τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον **συνηφάνθη** μετὰ τὴν **ζωὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας**, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ποσῶς εὐκόλον νὰ θιχθῇ τοῦτο, **ἀνευ κλονισμοῦ ἰσχυροῦ** εἰς αὐτὸ τὸ ἐκκλησιαστικὸν οἰκοδόμημα. **Τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον, διὰ τῆς τοιαύτης ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ χρήσεως, καὶ ΗΓΙΑΣΘΗ**, ὥστε καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτο νὰ μὴ δύναται εὐκόλως νὰ περιφρονηθῇ».

(Λεοντοπόλεως Χριστοφόρου, Ἡμερολογιακά, σελ. 19-20, Αθήναι 1925).

5α. «**Καθ' ὅσον** δ' ἐν γένει ἡ λατρεία εἶναι ἡ ἔκφρασις ἅμα καὶ ἡ βεβαίωσις τῆς πίστεως, εἶναι προφανές, ὅτι καὶ ἡ **τήρησις τῆς αὐτῆς λατρείας**, ἐφ' ὅσον αὕτη στηρίζεται ἐπὶ **δογματικῶν βάσεων**, εἶνε ἔτερον γνῶρισμα ἅμα καὶ **στοιχεῖον ἐνότητος τῆς πίστεως**».

(Χρήστου Ἀνδρούτσου, Δογματική..., σελ. 274, ἐν Ἀθήναις 1907).

6. **Στράτου Θεοδοσίου-Μάνου Δανέζη**, Ἡ Ὀδύσσεια τῶν Ἡμερολογίων, τ. Β΄, Ἀστρονομία καὶ Παράδοση, σελ. 59-60, ἐκδόσεις «Δίαυλος», Ἀθήνα 1995.

• «Πολὺν πρὸ τῆς Γρηγοριανῆς μεταρρυθμίσεως [1582], 250 ἔτη ἐνωρίτερον, πρῶτοι οἱ Ἕλληνες τοῦ Βυζαντίου εἶχον ἐπισημάνει τὰς ἀτελείας τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου, ἰσχύοντος εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν καὶ ἐπρότειναν τὴν ἀντικατάστασίν του δι' ἄλλου τελειότερον. Τὸ 1324 ὁ Νικηφόρος Γρηγοῤῃς, ἐκ τῶν ἐπιφανῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, ἔγραφεν ὅτι “πρὸς τοὺς τριακοσίους ἐξήκοντα πέντε νυχθημέρους τίθεμεν καὶ ὀλόκληρον τέταρτον νυχθημέρου ἑνός, οὐκ ὀφείλοντες οὕτω”, ἐπρότεινε δὲ εἰς τὸν βασιλέα Ἀνδρόνικον καὶ ἰδίαν διόρθωσιν, μὴ γενομένην δυστυχῶς ἀποδεκτὴν διὰ τὸν φόβον συγχύσεως τῶν ἀμαθῶν καὶ μερισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας».

(Δημ. Ν. Κατοῆ, λῆμμα «Ἡμερολόγιον», ἐν «Θ.Η.Ε.», τ. 6, στλ. 44-45).

• Ἀλλὰ καὶ «τῷ 1371 ὁ μοναχὸς Ἰσαάκιος Ἀργυρὸς συνέγραψε περὶ διορθώσεως τοῦ Κανονίου Πάσχα, ἀλλ' ὁ σύγχρονος αὐτῷ Ματθαῖος Βλάσταρης ἐφοβεῖτο μήπως τοιαύτη καινοτομία οὐ μόνον δὲν δυνηθῆ νὰ διορθώσῃ τὰς ἑλλείψεις τοῦ ἡμερολογίου, “ἀλλὰ καὶ στάσεως οὐ μετρίας τῇ Ἐκκλησίᾳ γενήσεται πρόξενος”».

(Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, «Τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἐν τῇ Ἀνατολῇ», Περιοδ. «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ» Ἀθηνῶν, ἀριθμ. 145/31.3.1918, σελ. 127-128, § Α΄).

7. **Ὀσίου Νικοδήμου Ἁγιορείτου**, *Τερὸν Πηδάλιον*, σελ. 9. ὑπόσημ. (Σχόλιο στὸν Ζ΄ Τερὸν Κανόνα τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων).

8. **Συγκρητισμός, συγκρητιζῶν**. Τὸ φαινόμενο καὶ οἱ τάσεις συμφιλώσεως, ἀναμειξέως, ἐνοποιήσεως καὶ συγχωνεύσεως γλωσσῶν, φιλοσοφικῶν ιδεῶν, πολιτισμῶν καὶ θρησκευτῶν.

Κατὰ τὴν διαδικασία αὐτὴν «παραθεωροῦνται τυχὸν διαφορὲς καὶ τονίζονται σημαντικὲς ὁμοιότητες ἢ καὶ συμπτώσεις» μεταξὺ τῶν μερῶν, οἱ ὁποῖες εὐρίσκονται σὲ συνάφεια ἢ ἀλληλεπίδρασι.

(Ν. Μακροῆ, λῆμμα «Συγκρητισμός», ἐν Εἰσαγωγικὸ Λεξικὸ Πολιτικῶν ὄρων καὶ Φιλοσοφίας, σελ. 372-373, Ἀθήνα 1990).

9. **Βλ.** Ἡ Γνησία Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔναντι τῆς Αἱρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, Θέματα Δογματικὰ καὶ Κανονικὰ, Β΄ §§ 9 καὶ 10.

(βλ. <https://www.imoph.org/pdfs/2014/03/22/20140322aCommonEcclesiology15%20Folder/20140322aCommonEcclesiologyPROTOTYPO-TELIKO.pdf>)

• καὶ Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Παρέμβασις», τ. 1, Μάρτιος-Μάϊος 2014.

(βλ. <https://www.imoph.org/pdfs/Periodicals/OrthodoxosParemvasis/OrthodoxosParemvasis-01/OrthodoxosParemvasis-01.pdf>).

10. **Μοναχοῦ Νικοδήμου (Μπιλάλη) Ἁγιορείτου** (†), «Οἰκουμενισμὸς καὶ ἀλλαγὴ Πασχαλίου», ἐν Οἰκουμενισμός: Γένεση-Προσδοκίες-Διαψεύσεις, τ. Β΄, σελ. 926, ἐκδόσεις «Θεοδρομία», Θεσσαλονίκη 2008.

11. **Βλ.** ἐνδεικτικῶς: [Πρωτοπρεσβυτέρου] π. Γεωργίου Δ. Μεταλληνοῦ (†), «Ρωμαϊκὴ καὶ Ἀντιρωμαϊκὴ Ὁρολογία», στὸ Σύγχυση-Πρόκληση-Ἀφύπνιση/Φανατισμὸς ἢ Αὐτογνωσία;, σελ. 73-76, Ἀθήνα 1991.

12. Ο Άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων λέγει, ότι ἡ Ἐκκλησία λέγεται «Καθολική»

«καὶ διὰ τὸ διδάσκειν καθολικῶς καὶ ἀνελλιπῶς ἅπαντα τὰ εἰς γυνῶσιν ἀνθρώπων ὀφείλοντα ἔλθειν δόγματα, περὶ τε ὁρατῶν καὶ ἀοράτων πραγμάτων, ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων», «καὶ διὰ τὸ καθολικῶς ἰατρεῦειν μὲν καὶ θεραπεύειν ἅπαν τὸ τῶν ἁμαρτιῶν εἶδος, τῶν διὰ ψυχῆς καὶ σώματος ἐπετελουμένων, κεκτηῖσθαι δὲ ἐν Αὐτῇ πᾶσαν ἰδέαν ὀνομαζομένης ἀρετῆς, ἐν ἔργοις τε καὶ λόγοις, καὶ πνευματικοῖς παντοίοις χαρίσμασιν».

(PG τ. 33, στλ. 1044AB, Κατήχησις ἸΗ΄ Φωτιζομένων, § ΚΓ΄).

13. Οἱ Κοινότητες, οἱ ὁποῖες ἔχουν ἐκπέσει ἀπὸ τὴν Καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας, προκειμένου νὰ διακρίνονται ἀπὸ τὴν **Μίαν καὶ Μοναδικὴν Ἐκκλησίαν**, χαρακτηρίζονται ποικιλοτρόπως:

«Τῶν δ' αἰρέσεων αἱ μὲν ἀπὸ ὀνόματος [τοῦ αἰρεσιάρχου] προσαγορεύονται», «αἱ δὲ ἀπὸ τόπου», «αἱ δὲ ἀπὸ ἔθνους», «αἱ δὲ ἀπὸ δογμάτων ἰδιαζόντων», «αἱ δὲ ἀπὸ ὑποθέσεων», «αἱ δὲ ἀφ' ὧν παρανόμως ἐπετήδυσαν τε καὶ ἐτόλμησαν».

(Κλήμεντος Ἀλεξανδρέως, PG τ. 9, στλ. 552BC - 553A / Στρωματέων Λόγος Ἑβδομος, *Caput XVIII*).

14. Ἡ Ἀ΄ Βατικανὴ Σύνοδος ἐπὶ Πάπα Πίου Θ' ὤρισε, μεταξύ ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς:

• «Ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι ὁ μακάριος Πέτρος δὲν εἶναι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου κατεστημένος πάντων τῶν ἀποστόλων ἀρχὴ καὶ πάσης τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας ὁρατὴ κεφαλὴ ἢ ὅτι οὗτος τμησὴ μόνον, οὐχὶ δὲ ἀληθοῦς καὶ πραγματικῆς δικαιοδοσίας πρωτεῖον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Χριστοῦ κατ' εὐθειαν καὶ ἀμέσως ἔλαβεν, ἀνάθεμα ἔστω» • «Ἐάν τις εἴπῃ ὅτι δὲν εἶναι κατὰ διάταξιν αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἢ θεῖω δίκαιω, ἵνα ὁ μακάριος Πέτρος ἐν τῷ πρωτεῖω ὑπὲρ τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν ἔχη συνεχεῖς διαδόχους ἢ ὅτι ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ δὲν εἶναι τοῦ μακαρίου Πέτρου ἐν τῷ πρωτεῖω τούτῳ διάδοχος, ἀνάθεμα ἔστω».

• «Διδάσκομεν καὶ ὡς θεόθεν ἀποκεκαλυμμένον δόγμα ὀρίζομεν, «τοῦ Ρωμαίου ποντίφηκος αἱ ὀποφάσεις ἐξ ἑαυτῶν, οὐχὶ δὲ ἐκ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἀτροποποίητοι. Ἐὰν δὲ τις τολμᾷ νὰ ἀντεῖπῃ εἰς ταύτην τὴν ἡμετέραν ἀπόφασιν, ὅπερ ὁ Θεὸς ἀποστρέφεται, ἀνάθεμα ἔστω».

(Παρὰ Π. Τρεμπέλα, Αἱ μετὰ τὸ ἔργον τῆς Βατικανείου Συνόδου ὑποχρεώσεις μας, σελ. 30-32, Αθῆναι 1967).

15. Οἱ διατάξεις τῆς Β΄ Βατικανῆς Συνόδου, οἱ ὁποῖες ἀναφέρονται στὸ Πρωτεῖον καὶ Ἀλάθητον τοῦ Πάπα, εἶναι κυρίως αὐτὲς ποὺ περιέχονται στὴν «Δογματικὴν Διάταξιν περὶ Ἐκκλησίας» / «*Lumen Gentium*» («Τὸ Φῶς τῶν Ἐθνῶν»).

Βλ. ἰδίως: Κεφ. Γ΄, Ἡ Τεραρχικὴ Δομὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἰδιαιτέρα ὁ Σύλλογος τῶν Ἐπισκόπων, §§ 18, 22, 25 - ἐνδεικτικῶς:

• «Τὸ δόγμα τοῦτο περὶ τοῦ πρωτεῖου τοῦ ρωμαίου ποντίφηκος καὶ τοῦ ἀλαθήτου τοῦ διδασκαλικοῦ τοῦ ἀξιώματος προβάλλει ἐκ νέου ἢ ἀγία Σύνοδος εἰς πάντας τοὺς πιστοὺς ὡς ἀντικείμενον βεβαίας πίστεως» • «Ὁ Ρωμαῖος ποντίφηξ ἔχει ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας λόγῳ τοῦ ἀξιώ-

ματός του ὡς Βικαρίου τοῦ Χριστοῦ καὶ Ποιμένος πάσης τῆς Ἐκκλησίας, ἐξουσίαν πλήρη, ὑπερτάτην καὶ καθολικὴν, τὴν ὁποίαν δύναται πάντοτε νὰ ἀσκή ἐλευθέρως»

• «αἱ ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας ἐκφέρει [ὁ Ρωμαῖος ποντίφηξ], δικαίως ἐλέχθησαν ἀναλλοίωτοι ἐξ ἑαυτῶν καὶ οὐχὶ λόγῳ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Ἐκκλησίας», «ἐφ' ὅσον εἶναι ὡς πρὸς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν ὁ ὑπέρτατος διδάσκαλος, ἐν τῷ ὁποίῳ διαμένει [«καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν ὀμιλῇ ἀπὸ καθέδρας»] εἰς μοναδικὸν βαθμὸν τὸ χάρισμα τοῦ ἀλαθήτου, ὅπερ εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀλάθητον τῆς Ἐκκλησίας».

(Βλ. «Δογματικὴ Διάταξις περὶ Ἐκκλησίας (Φῶς τῶν Ἐθνῶν) τῆς Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ», ἐκδόσεις «Γραφεῖον Καλοῦ Τύπου», τ. 1, σελ. 36-62.

• Ἔχουμε προτιμήσει τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν ἀπλὴ καθαρεύουσα ἐξ ἄλλης πηγῆς.

16. Ἀρχιμανδρίτου Σπυριδῶνος Σπ. Μπιλάλη (†), Ὁρθοδοξία καὶ Παπισμός, τ. Α', Κριτικὴ τοῦ Παπισμοῦ, σελ. 147, ἐκδόσεις «Ὁρθόδοξος Τύπος», Αθήναι 1969.

17. Ἀρχιμανδρίτου Ἰουστίνου Πόποβιτς (†), Ἄνθρωπος καὶ Θεάνθρωπος, σελ. 159, ἐκδόσεις «Ἀστὴρ», Αθήναι 1969.

18. Ἱεράς Μονῆς Παρακλητοῦ, Ὁ Παπισμός χθὲς καὶ σήμερον, σελ. 1-2, Πρόλογος, ἐκδόσις Ζ', Ὁρωπὸς Ἀττικῆς, Δεκέμβριος 2021.

(Βλ. <https://imparaklitou.gr/index.php/el/psifiaka-keimena/fylladia-opapismos>)

19. Πατριάρχου Ἱερεμίου Β' Κωνσταντινουπόλεως, Ἐπιστολὴ πρὸς Δόγην τῆς Ἑνετίας κ. Νικόλαον Νταπόντε.

• Βλ. Κ. Ν. Σάθα, Βιογραφικὸν Σχεδιάσμα περὶ τοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β', 1572-1594, σελ. 28, ἐν Αθήναις 1870.

■ Ὁ Πάπας Γρηγόριος ΙΓ' (1572-1585) κατεδίωξε τοὺς Προτεστάντας, ὡς αἰρετικούς καὶ σύμφωνα μὲ ὠρισμένες μαρτυρίες, **«τέλεσε εὐχαριστήρια λειτουργία μόλις πληροφορήθηκε τὴ σφαγὴ τῶν Οὐγενότων [Γάλλων Προτεστάντων] τὴ νύκτα τοῦ Ἁγίου Βαρθολομαίου τὸ 1572»· «ἡ σφαγὴ ξεκίνησε τὰ ξημερώματα τῆς 24ης Αὐγούστου [στὸ Παρίσι]... Δολοφονήθηκαν περισσότεροι ἀπὸ 3.000 Οὐγενότοι... Ἡ σφαγὴ μεταφέρθηκε» καὶ σὲ ἄλλες πόλεις. «Τὸ ἀποτρόπαιον αὐτὸ ἔγκλημα μεγάλωσε τὸ μῖσος ἀνάμεσα στὰ δύο δόγματα, προκάλεσε τὴν ἀγανάκτηση τῶν προτεστάντικῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης, ἀναζωπύρωσε τὸν ἐμφύλιον πόλεμον εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ ἐγένετο σύμβολον τῆς θρησκευτικῆς μισαλλοδοξίας, ἀποκτώντας παρονομαστικὴν διάστασιν».**

20. Μοναχοῦ Νικοδήμου (Μπιλάλη) Ἀγιορείτου (†), ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 933.

• Βλ. καὶ Ἀ. Δ. Δελημπαση, Πάσχα Κυρίου..., σελ. 571-576, «Συνοδικαὶ κατὰ κρίσεις τῆς καινοτομίας», Αθήναι 1985.

21. Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, «Τὸ Γρηγοριανὸν Ἡμερολόγιον ἐν τῇ Ανατολήν», περιοδ. «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ» Ἀθηνῶν, ἀριθμ. 148/21.4.1918, σελ. 189, § Β'.

22. Ἀρχιμανδρίτου Βασιλείου Κ. Στεφανίδου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία..., σελ. 699. ἐκδόσις Ζ', ἐκδόσεις «Παπαδημητρίου», Αθήναι 1998.

23. Βλ. Ἰωάννου Καρμίου, ΔΣΜ, τ. Β', σελ. 920[1000] καὶ 922[1002], γιὰ

τὴν Σύνοδο τοῦ 1848· σελ. 942[1028], γιὰ τὴν Σύνοδο τοῦ 1895, ἔκδοσις β' ἐπισημειωμένη, Graz-Austria 1968.

24. Μοναχοῦ Νικοδήμου (Μπιλάλη) Ἀγιορείτου (†), ἔνθ' ἄνωπ., σελ. 928.

• **«Βεβαίως ἢ τροποποιήσις τοῦ ἡμερολογίου [τοῦ 1582] δὲν εἶχε προσηλυτιστικὸν σκοπὸν, ἀλλὰ πρὸς τοιοῦτον ἐχρησιμοποιήθη σκοπὸν παρὰ Πάπα Ρώμης, δραστηριώτατα ἐργασθέντος, ἵνα προσηλυτεύσῃ τὴν ὀρθόδοξον Ἀνατολήν».**

(**Ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ἔνθ' ἄνωπ., ἀριθμ. 145/31.3.1918, σελ.133, § Α')**

• **Γιὰ τὴν προσηλυτιστικὴν δρᾶσι τοῦ Παπισμοῦ στὴν Ἀνατολή ἐν μέσῳ τῶν Ὁρθοδόξων, διὰ μέσου κυρίως τῆς Οὐνίας καὶ τῶν Ἰησουϊτῶν, βλ.: α. Ἀρχιμανδρίτου (Σπ.) Σπυριδῶνος (Μπιλάλη), ἔνθ' ἄνωπ., τ. Β', σελ. 265-329. β. π. Γ.Δ. Μεταλληνοῦ - Δ. Γόνη - δ. Ἡ. Φατσέα, δ. Εὐγ. Μοράρου, ἐπισκ. Βανάτου Ἀθανασίου (Γιέβτις), Ἡ Οὐνία - Χθὲς καὶ Σήμερα, ἐκδόσεις «Ἄρμος», Ἀθήνα 1992, σελίδες 172.**

25. «Ἀλλαγμένο καὶ ἀλλοιωμένο· «ἄλλο τὸ Πάσχα ἐκείνων [τῶν Παπικῶν]».

• **Γιὰ τὸ νόημα τῶν φράσεων αὐτῶν, ἀσπηρῶν ἐκ πρώτης ὄψεως, βλ. Νικήτα Ἀλιπράντη, «Παραγνωρισμένη ἢ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ; - Νύξεις ἀπὸ Δύση καὶ Ἀνατολή», ἐν Πάσχα τὸ τερπὸν (Συλλογικὸς Τόμος), σελ. 39-47, ἰδίως σελ. 46-47: «Παραγκωνισμὸς τῆς Ἀνάστασης στὸν δυτικὸ χριστιανισμό», ἐκδόσεις «Ἀκρίτας», ἔκδ. α', Φεβρουάριος 2008.**

• **Γράφει πολὺ εὐστοχα ὁ Ν.Α.:**

Στὴν Δύσι «ἢ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ, ὡς τὸ καίριο γεγονός τῆς ἀπελευθέρωσης τοῦ ἀνθρώπου, μοιραία παραμερίζεται, ἀφοῦ ἡ ἐξιλέωση ἐπικεντρώνεται στὴ συμμετοχὴ στὴ σταύρωσι καὶ τὸ Πάθος τοῦ Χριστοῦ. Ἀπτὰ δείγματα αὐτοῦ τοῦ παραμερισμοῦ καταφαίνονται στὴ λατρευτικὴ ζωὴ καὶ εἰδικὰ στὴν ὑμνολογία τῶν δυτικῶν ἐκκλησιῶν (σὲ ἀντίθεση μὲ αὐτὴ τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν ποὺ διαπερνᾶται ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον ἀπὸ τὴν ἀναστάσιμη δοξολογία)»· «στὴν παπικὴ «θεολογία ὑπάρχει ἓνα γενικότερο γνώρισμα ποὺ τὴν ἐμποδίζει νὰ συνειδητοποιεῖ τὸ νόημα τῆς Ἀνάστασης. **Κι αὐτὸ ὀφείλεται, στὸ ὅτι ἀντιλαμβάνεται τὴν σωτηρία ποὺ ἔφερε ὁ Χριστὸς ὡς ἱκανοποίηση τοῦ Θεοῦ ποὺ εἶχε προσβληθεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία τοῦ ἀνθρώπου, δηλαδὴ κατὰ τρόπο ἀνθρωποπαθῆ, στατικὸ καὶ νομικὸ. **Μ'** αὐτὴν τὴν ἀφετηρία, **ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ τὴν ὀρθόδοξην ἀντίληψιν τῆς σωτηρίας** ποὺ συνδέεται μὲ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ὡς ὑπερνίκηση τοῦ θανάτου, τῆς τραγικότητος καὶ τῆς ἁμαρτίας»· ἐνῶ «στὴ Δύση, ἡ σχέση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἔχει περιθωριοποιηθεῖ καὶ ἡ βίωσις τοῦ νοήματός τῆς καὶ μέσα στὴν ἐκκλησία ἔχει παραμερισθεῖ, στὴν ὀρθόδοξην Ἀνατολή, παρὰ ὀρισμένες ἐξ ἀντανακλάσεως δυτικὲς ἐπιδράσεις, ἡ ὑπαρξιακὴ σημασία τῆς Ἀνάστασης παραμένει ἐν πολλοῖς ἀσθεντικὴ καὶ ζωντανή».**

• • **Θεωροῦμε πολὺ σημαντικὴ τὴν κατακλειδα τοῦ κειμένου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἐπίκαιρη: «...Θεωρῶ ἀυτονόητο οἱ διαφορὲς αὐτὲς νὰ τίθενται ἐπὶ τάπητος στοὺς διαλόγους μὲ ἑτεροδόξους, γιὰτὶ δὲν ἀποτελοῦν ἀπλὲς θεωρίες, ἀλλὰ διαμορφώνουν τὸ περιεχόμενο τῆς πίστεως καὶ τὸ βίωμα τῶν πιστῶν».**

26. Μοναχοῦ Νικοδήμου (Μπιλάλη) Ἀγιορείτου (†), αὐτόθι, σελ. 929-931.

27. **Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ζήση**, «*Συνεχίζει τις σχισματικές ενέργειες ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως*», § 6.
(Βλ. https://aktines.blogspot.com/2024/06/blog-post_162.html)
28. **Μοναχοῦ Νικοδήμου (Μπιλάλη) Ἀγιορείτου (†)**, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 934-935.
29. **Πρωτοπρεσβυτέρου Θεοδώρου Ζήση**, ἔνθ' ἄνωτ., § 5.
30. **Τεράς Μητροπόλεως Πειραιῶς** - Γραφείου ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων καὶ Θρησκευῶν, «*Προαναγγελία Κοινῆς Ἐορτασμοῦ τοῦ Πάσχα μὲ τοὺς Αἰρετικούς τὸ 2025*», 9.5.2022.
(Βλ. <https://imp.gr/προαναγγελια-κοινου-εορτασμου-του-πα>)
31. **Τεράς Μητροπόλεως Πειραιῶς** - Γραφείου ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων καὶ Θρησκευῶν, «*Οἱ σκοτεινές μεθοδεύσεις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἀποκαλύπτονται*», 8.5.2023.
(Βλ. <https://orthodoxostypos.gr/οι-σκοτεινες-μεθοδευσεις-του-οικουμ>)
32. **Le Figaro**, 22.4.2023.
33. **Τεράς Μητροπόλεως Πειραιῶς** - Γραφείου ἐπὶ τῶν Αἰρέσεων καὶ Θρησκευῶν, ἔνθ' ἄνωτ.
- **Βλ. καὶ Γεωργίου Ν. Παπαθανασοπούλου**, «*Οἱ προθέσεις Φαναρίου καὶ βατικανῶν σὲ δύο σοβαρὰ ζητήματα*», 27.4.2023.
34. **Δημ. Κ. Αναγνώστου, Θεολόγου**: «*Τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἀπεργάζεται νέο παγκόσμιο σκάνδαλο εἰς βάρος τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἐνότητος καὶ τῆς ὀρθοδόξου Παραδόσεως*», 31.3.2024.
(Βλ. https://aktines.blogspot.com/2024/04/blog-post_4.html)
35. **Αὐτόθι**.
- **Βλ. Δελτίον Τύπου** τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου (1.4.2024).
(Βλ. <https://ec-patr.org/οικουμενικος-πατριαρχης-αποτελει-σκ/>) .
 - **Βλ. Βασιλικῆς Χρυσοστομίδου**, «*Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος: Ἐπαναφέρει τὴν ἀνάγκη γιὰ κοινὸ Πάσχα Ὁρθόδοξων – Καθολικῶν*» (01.04.2024).
(Βλ. <https://www.protothema.gr/greece/article/1482960/oikoumenikos-patriarhis-vartholomaios-epanaferei-tin-anagi-gia-koino-pasha-orthodoxon-katholikon/>).
- **«Ἀπεφάσισε ὀριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως»**. Πράγματι, ὁ καθορισμὸς τῆς Ἐορτῆς τοῦ Πάσχα, βάσει τῆς **21ης Μαρτίου**, ὡς ἡμέρα τῆς **Ἐαρινῆς Ἰσημερίας**, ὑπὸ τῆς Ἁγίας Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, εἶχε **αἰῶνιον χαρακτῆρα**.
- «*Γράφει ἐκ μέρους Αὐτῆς [τῆς Συνόδου] ὁ Ἰσαπόστολος Μ. Κωνσταντῖνος, “ἐπὶ τοῦ παρόντος” ἀπεφασίσθη “τὴν ἀγνωτάτην τοῦ Πάσχα ἑορτὴν μιᾶ καὶ τῆ ἡμέρα συντελεῖσθαι (ἵνα ἑορτάζεται)”. Δηλαδή ἀπὸ τοῦ νῦν, ἦτοι ἀπὸ τῆς Α΄ Οἰκουμενικῆς Συνόδου, “καὶ ἐπὶ τοὺς μέλλοντας αἰῶνας”, ἤγουν πάντοτε.*
- (**Α. Δ. Δελήμπαση**, Πάσχα Κυρίου..., σελ. 691, Αθήναι 1985. • **Βλ. Μ. Κωνσταντῖνου**, ΒΕΠΕΣ τ. 24, σελ. 152 καὶ 153)
36. **Περιοδ. «Ἐνορία»**, ἀριθμ. 549/10.5.1974.
- **Βλ. ἐπίσης: «Ἄς σημειωθῆ, ὅτι ἡ Α΄ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, κανονίζουσα τὰ τοῦ κοινῆς ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα, ἀπρὸς τὰς ἀρχαίας τοπικὰς Ἐκκλησίας τῆς ἀδιαίρετου Ἐκκλησίας, τῆς “Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας”. Οὐδέποτε Οἰκουμενικὴ Σύνοδος θὰ ἀψησχολεῖτο μὲ τὸν κοινὸν ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα ὑπὸ τῶν Ὁρθο-**

δόξων καὶ τῶν αἰρετικῶν καὶ σχισματικῶν κοινοτήτων τοῦ παπισμοῦ καὶ τοῦ προτεσταντισμοῦ».

(**Αρχιμανδρίτου Σπυρίδωνος Σπ. Μπιλάλη** (†), Ὁρθοδοξία καὶ Παπισμός, τ. Β΄, *Ἡ Ἐνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν*, σελ. 579, ἐκδόσεις «Ὁρθοδόξου Τύπου», Ἀθήναι 1969).

37. Πρωτοπρεσβυτέρου Ἀγγέλου Ἀγγελακόπουλου, «Πρὸς Κοινὸ Ἐορτασμὸ τοῦ Πάσχα Ὁρθοδόξων καὶ Αἰρετικῶν Παπικῶν;», ἐν Πειραιεῖ, 15.4.2013.

(βλ. <https://www.impantokratoros.gr/2DCD94B2.el.aspx>).

• **Βλ. ἐπίσης**, τίς πολὺ ἰσχυρὲς καὶ διαυγεῖς θέσεις τοῦ μητροπολίτου τῆς Καινοτομίας Πειραιῶς Σεραφεῖμ:

«Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δυνατότητα συνεορτασμοῦ τοῦ Ἁγίου Πάσχα μετὰ κατεγνωσμένων αἰρετικῶν, ὑπὸ τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων, αὐτὸ ἀποτελεῖ ἄρνησι τοῦ Κανονικοῦ πλαισίου τῆς Μίας Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας καὶ κατὰ ταῦτα τοῦ Παναγίου Πνεύματος, τοῦ ἐνοικούντος ἐν Αὐτῇ, κατὰ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ προμνημονευθέντος Ζ' Κανόνος τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων, ὁ ὁποῖος ἐπὶ ποινῇ καθαιρέσως ἀπαγορεύει τὸν συνεορτασμὸν μετὰ τῶν Ἰουδαίων καὶ κατ' ἐπέκτασιν μετὰ τῶν κατεγνωσμένων αἰρετικῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ἢ τυχὸν συνευχὴ ἐπιφέρει τὸν ἀφορισμὸν καὶ τὴν ἀποκοπὴν ἀπὸ τῆν Ἐκκλησίαν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΜΕ΄ ἱεροῦ Κανόνος τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων: **“Ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, αἰρετικοῖς συνευξάμενος μόνον, ἀφορίζεσθω· εἰ δὲ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς ὡς κληρικοῖς ἐνεργῆσαι τι, καθαιρέισθω”**· καὶ τοῦ ΜΣΤ': **“Ἐπίσκοπον, ἢ πρεσβύτερον, αἰρετικῶν δεξαμένους βάπτισμα ἢ θυσίαν, καθαιρέισθαι προστάττομεν. Τίς γὰρ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελίαν; ἢ τίς μερίς πιστῶ μετὰ ἀπίστου;”**, ὀρισμένως ἐπικυρωθέντων ἀπὸ τὸν Β' Κανόνα τῆς ΣΤ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου. **Παρέλκει νὰ ἀναφέρωμεν, ὅτι οἱ λεγόμενοι Ἀντιχαλκηδόνιοι εἶναι κατεγνωσμένοι αἰρετικοὶ ἀπὸ τὴν Δ', Ε' καὶ ΣΤ' Οἰκουμενικὰς Συνόδους, οἱ Ῥωμαιοκαθολικοὶ ἀπὸ τὴν Η' καὶ Θ' Οἰκουμενικὰς Συνόδους, καὶ ὁ συμφυρμὸς τῶν Προτεσταντῶν ἀπὸ τὴν Γ' καὶ τὴν Ζ' Οἰκουμενικὰς Συνόδους...**

...Κατὰ ταῦτα, ὁ Πασχάλιος Κανὼν δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ἀλλαγῇ, διότι αὐτὸ ἀποτελεῖ βλασφημίαν κατὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ ὠδήγησε τοὺς Θεοφόρους Πατέρας εἰς τὴν αἰώνιον σχετικὴν ρύθμισιν, καὶ κατὰ τῆς Θεοπνευστίας τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ δογματίζει ὅτι ἐνοικεῖ εἰς Αὐτὴν τὸ Πανάγιον Πνεῦμα καὶ ὁ συνεορτασμὸς μὲ κατεγνωσμένους αἰρετικούς, ἐμμένοντας εἰς τὴν αἴρεσιν καὶ τὴν κακοδοξίαν, ὡς οἱ σύγχρονοι Ἀντιχαλκηδόνιοι, Ῥωμαιοκαθολικοὶ καὶ Προτεστάντες εἶναι κανονικῶς ἀδύνατος, διότι ἢ τυχὸν παράβασις ἐπιφέρει τραγικὰς Κανονικὰς συνεπείας, ἀλλοιώνει τὴν Ὁρθόδοξον αὐτοσυνειδησίαν καὶ νοθεύει τὴν ἀκαινοτόμητον ἀποκάλυψιν τοῦ Αἰωνίου Θεοῦ διὰ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, τῶν Θεοφόρων Πατέρων καὶ τῶν Ἁγίων Ἐννέα Οἰκουμενικῶν Συνόδων, διότι **χρὸς μέγιστον πάντων, Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, εἶναι ἢ τήρησις τῆς ἀμωμήτου παρακαταθήκης τῆς πίστεως, ὥστε στὸ ἐρώτημα τοῦ Κυρίου “πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὕρησει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;” (Λουκ. 18, 8), νὰ δυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν ἐν ἀληθείᾳ».**

(Μητροπολίτου Πειραιῶς Σεραφεΐμ, «Περὶ τοῦ Πασχαλίου Κανό-
νος. Δύναται νὰ ἀλλαγῆ;», Ἀνακοινωθέν, 15.4.2024.

Βλ. <https://imp.gr/ανακοινωθεν-ιερασ-μητροπολεωσ-πειρα>).

• **Ἄλλὰ** καὶ ὁ ἀείμνηστος π. Σπυρίδων Μπιλάλης κατ' οὐσίαν τὰ
αὐτὰ ἐπαναλάμβανε τὸ 1969:

«**Ἡ ἀληθὴς ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν δὲν ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν δου-
λικὴν προσαρμογὴν τοῦ ὀρθοδόξου Πασχαλίου πρὸς τὴν λατινικὴν ἐν
προκειμένῳ καινοτομίαν, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπιστροφὴν τῆς σχισματικῆς καὶ
αἰρετικῆς παπικῆς Ἐκκλησίας εἰς τοὺς κόλπους τῆς “Μιᾶς, Ἁγίας, Κα-
θολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας”, τῆς ὁποίας ὀργανικὴν καὶ ἀδιά-
σπαστον συνέχειαν ἀποτελεῖ μόνῃ ἡ Ὀρθόδοξος Ἀνατολικὴ Καθολικὴ
Ἐκκλησία».**

(**Ἀρχιμανδρίτου Σπυρίδωνος Σπ. Μπιλάλη (†)**, ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 579).

38. Ἐφημερ. «**Ὀρθόδοξος Τύπος**», ἀριθμ. 2.499/14.6.2024, σελ. 2, «Γεγόνο-
τα καὶ Σχόλια». • Β' Πέτρ. α' 21.

39. Ἰ. Χρυσοστόμου, ΡΓ τ. 48, στλ. 865· 870-871· 871-872, *Λόγοι κατὰ Ἰου-
δαίων - Λόγος Γ'*, «Εἰς τοὺς τὰ πρῶτα Πάσχα νηστεύοντας», §§ γ' καὶ ζ'.

40. Περιοδ. «**Ἅγιος Κυπριανός**», ἀριθμ. 252/Ἰανουάριος-Φεβρουάριος
1993, σελ. 102-103.

• **Μετάφρασις** ἀπὸ τὸ περιοδ. «**Orthodox Word**», ἀριθμ. 5-6/160-161/
Σεπτέμβριος-Ὀκτώβριος 1991.